ELŐADÁSOK A

magyar forradalmi munkás mozgalom

TÖRTÉNETÉBŐL

1

A kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása

Kézirat gyanánt

A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁSA

MOSZKVA, 1969. JÚNIUS 5—17.

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ • 1969

ÚTMUTATÓ

Javasoljuk, hogy a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának anyagát — két foglalkozásban — az alábbi vázlat alapján dolgozzák fel.

AZ ELSŐ FOGLALKOZÁS TÉMÁJA:

A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁSÁNAK JELENTŐSÉGE

1. A kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának eredményei

a) Tömörítette a kommunista és munkáspártok nagy többségét

— Hetvenöt testvérpárt vett részt.
— A távol maradó pártok közül is többen helyeslik a tanácskozást.
— Nem igazolódtak be azok az aggályok, hogy a tanácskozás mélyíteni fogja a nézeteltéréseket.

b) Az egységért folyó harc jellemző vonásai a tanácskozáson

A pártok közös értékelése:

— Minden testvérpárt egyenjogú, és önállóan alakítja ki álláspontját, politikáját.
— A tanácskozáson és a pártok közötti érintkezésben a kölcsönös tisztelet és elvtársiasság érvényesült.
— A viták demokratikus szellemben folytak, céljuk a helyzet és a feladatok pontosabb tisztázása és nem egyes pártok kirekesztése vagy egyes pártokkal való szakítás volt.
— A tanácskozást a nyilvánosság jellemezte.

c) A tanácskozás elérte a maga elé tűzött célokat

— Győzedelmeskedett a testvérpártok antiimperialista akcióegységének megteremtésére irányuló erőfeszítés, és kedvezőbb feltételek jöttek létre az egység további szélesítéséhez és elmélyítéséhez.
— Elfogadták az antiimperialista egység elvi-politikai platformját.

2. Az egység erősödése ideológiai-politikai harcban ment végbe

a) Harc folyt:

— a marxizmus ellenségei, a burzsoázia és az imperializmus védelmezői ellen;
— a munkásmozgalmon belüli bal- és jobboldali opportunizmus ellen.

b) Az összefogást erősítette az, hogy azok a pártok, amelyek a kommunista mozgalom egységét akarják megszilárdítani, ideológiai-politikai vitákban tisztázták nézetkülönbségeiket.

c) A kialakult egység tartalmasabb, mert egységesen elfogadott, világos nézeteken s nem kompromisszumokon alapul.

A fenti két fő kérdés megtárgyalásával nemcsak a tanácskozás jelentőségét kell megbeszélni, hanem igen fontos annak megértése is, hogy megtettük az első lépéseket az egység további erősítéséhez vezető úton.

Az antiimperialista akcióegységnek nagy jelentősége van a jelenlegi politikai gyakorlat és az egység további megszilárdítása szempontjából egyaránt. Az egység további erősítéséért folyó harcban igen fontos a valóság elemzése, az elvtársi vita, de harcolni kell azokkal szemben, akik szubjektív alapról közelítik meg a kérdéseket.

A MÁSODIK FOGLALKOZÁS TÉMAJA:

A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁSÁNAK FŐ DOKUMENTUMA

1. A fő dokumentum négy fejezetének összefüggései

— A világhelyzetre vonatkozó legfőbb megállapítások;
— az imperializmus ellen küzdő fő erők, a kommunista és munkáspártok feladatai ezek összefogásában.

2. A kommunista és munkáspártok legfőbb feladatai az imperializmus ellen és a kommunista mozgalom egységének megszilárdításáért folyó harcban
(A tanácskozás fő dokumentumának 3. fejezete alapján.)

3. Az MSZMP és a magyar dolgozó nép feladatai a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításában.
(Az MSZMP KB 1969. június 26-i üléséről szóló közlemény alapján.)

A foglalkozás célja a fődokumentum legfőbb megállapításainak áttekintése, különös tekintettel arra, milyen politikai erők állnak szem-

ben egymással, a kommunista pártok milyen politikai irányzatokkal és forradalmi erőkkel foghatnak össze, kikkel szemben kell harcolniuk, hogy eredményeket érjenek el a demokráciáért, a szocializmusért, a békéért vívott harcban.

Fontos megértetni a kommunista pártok egysége és a szélesebb antiimperialista összefogás kapcsolatát, azt az alapvető tényt, hogy a haladó, antiimperialista erők további sikereinek feltétele a szorosabb összefogás, és ebben a kommunista pártok aktív szerepe, valamint a Szovjetunióhoz és az SZKP-hoz fűződő kapcsolatok erősítése.

Az MSZMP feladatait áttekintve elsősorban a nemzeti célkitűzéseink és az antiimperialista harc összefüggéseire, a Szovjetunióhoz és az SZKP-hoz fűződő kapcsolatok erősítésének fontosságára kell rámutatni, valamint ennek megértésére kell törekedni, hogy a nemzetközi haladás ügyét a soron levő feladataink megoldásával a szocializmus eredményes építésével szolgáljuk a legjobban.

MSZMP KÖZPONTI BIZOTTSÁGA
AGITÁCIÓS ÉS PROPAGANDA OSZTÁLY

JAVASOLT IRODALOM

A kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása. Kossuth Könyvkiadó 1969.

Leonyid Brezsnyev felszólalása a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásán. Népszabadság, 1969. június 8.

Kádár János felszólalása a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásán. Népszabadság, 1969. június 11.

Komócsin Zoltán előadása az MSZMP Politikai Akadémiáján (Előreláthatólag szeptember második felében jelenik meg).

Vádirat az imperializmus ellen. Béke és Szocializmus, 1969. 7. szám. (42—70. old.)

KÖZLEMÉNY

A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁSÁRÓL

1969. június 5-től 17-ig Moszkvában tartották meg 75 kommunista és munkáspárt nemzetközi tanácskozását. A részvevők úgy ítélik meg, hogy a tanácskozás az imperializmus elleni harc kibontakoztatásának, az egész világ legszélesebb néptömegei antiimperialista akcióegysége elérésének nagy horderejű eseménye, fontos szakasz a marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus elvei alapján a kommunista mozgalom összeforrottságának megszilárdításához vezető úton.

A tanácskozáson a következő kommunista és munkáspártok küldöttségei vettek részt (orosz ábécé szerint felsorolva):

Ausztráliai Kommunista Párt, Osztrák Kommunista Párt, Algériai Szocialista Élcsapat Párt, Argentínai Kommunista Párt, Belga Kommunista Párt, Nyugat-berlini Szocialista Egységpárt, Bolgár Kommunista Párt, Bolíviai Kommunista Párt, Brazil Kommunista Párt, Nagy-Britannia Kommunista Pártja, Magyar Szocialista Munkáspárt, Venezuelai Kommunista Párt, Haiti Kommunisták Egyesült Pártja, Guayanai Népi Haladó Párt, Guadeloupe-i Kommunista Párt, Guatemalai Munkáspárt, Németország Kommunista Pártja, Német Szocialista Egységpárt, Hondurasi Kommunista Párt, Görög Kommunista Párt, Dán Kommunista Párt, Dominikai Kommunista Párt, Izraeli Kommunista Párt, Indiai Kommunista Párt, Jordániai Kommunista Párt, Iraki Kommunista Párt, Iráni Néppárt, Észak-Írország Kommunista Pártja, Ír Kommunista Párt, Spanyol Kommunista Párt, Olasz Kommunista Párt, Kanadai Kommunista Párt, Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja, Kolumbiai Kommunista Párt, Costa Rica-i Népi Élcsapat Párt, Leshotói Kommunista Párt, Libanoni Kommunista Párt, Luxemburgi Kommunista Párt, Marokkói Felszabadulás és Szocializmus Pártja, Martinique-i Kommunista Párt, Mexikói Kommunista Párt, Mongol Népi Forradalmi Párt, Nigériai Marxisták—Leninisták, Nicaraguai Kommunista Párt, Norvég Kommunista Párt, Kelet-pakisztáni Kommunista Párt, Panamai Néppárt, Paraguayi Kommunista Párt, Perui Kommunista Párt, Lengyel Egyesült Munkáspárt, Portugál Kommunista Párt, Puerto Ricó-i Kommunista Párt, Réunioni Kommunista Párt, Román Kommunista Párt, Salvadori Kommunista Párt, San Marinó-i Kommunista Párt, Szíriai Kommunista

Párt, a Szovjetunió Kommunista Pártja, az Egyesült Államok Kommunista Pártja, Szudáni Kommunista Párt, Tunéziai Kommunista Párt, Török Kommunista Párt, Uruguayi Kommunista Párt, Finn Kommunista Párt, Francia Kommunista Párt, Ceyloni Kommunista Párt, Csehszlovák Kommunista Párt, Chilei Kommunista Párt, Svájci Munkapárt, Ecuadori Kommunista Párt, Del-afrikai Kommunista Párt, két illegálitásban működő párt, amelyek nevét biztonsági okokból nem közölték. A tanácskozáson megfigyelőként részt vett és kifejtette álláspontját a Kubai Kommunista Párt és a Svéd Baloldali Kommunista Párt küldöttsége.

A tanácskozás elfogadta „Az imperializmus elleni harc feladatai a jelenlegi szakaszban, és a kommunista és munkáspártok, az összes antiimperialista erők akcióegysége" című fő dokumentumot. Az Ausztráliai Kommunista Párt, az Olasz Kommunista Párt, a San Marinó-i Kommunista Párt és a Réunioni Kommunista Párt küldöttségei is állást foglaltak a kommunista és munkáspártok, az összes imperialistaellenes erők akcióegységének megerősítése mellett, de teljes egyetértésüket a dokumentumnak csupán azzal a részével fejezték ki, amely az imperializmus elleni harc közös programját fejti ki, a Dominikai Kommunista Párt küldötte pedig nem támogatta a fő dokumentumot.

A tanácskozás részvevői megvitatták Vlagyimir Iljics Lenin születése 100. évfordulójának megünneplése kérdését, és forró lelkesedéssel jóváhagyták a „Vlagyimir Iljics Lenin születésének 100. évfordulójáról" című felhívást.

A tanácskozás „Függetlenséget, szabadságot és békét Vietnamnak!" felhívással fordult a világ népeihez. A tanácskozás forrón üdvözölte a Dél-vietnami Köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának megalakulását. A tanácskozás „Felhívás a béke védelmére!" című felhívást bocsátott ki. Nyilatkozatot fogadott el az izraeli agresszió ellen küzdő arab népek igazságos harcának támogatására és elfogadta azt a nyilatkozatot, amelyben kifejezi szolidaritását azokkal a kommunistákkal és demokratákkal, akiket kegyetlenül üldöznek, és akik nehéz körülmények között önfeláldozó harcot vívnak a nemzetközi imperializmus által támogatott reakciós, diktatórikus rendszerek ellen.

A tanácskozás a nyíltság és a testvéri szolidaritás légkörében és széles körű nyilvánosság mellett zajlott le. Mind az előkészítés időszakában, mind a tanácskozás során szigorúan betartották az összes pártok egyenjogúságának elvét és a munka kollektív módszerét.

A tanácskozás részvevői kifejezték készségüket a kommunista és munkáspártok közötti kapcsolatok további fejlesztésére. Megerősítették, hogy célszerű kétoldalú és regionális találkozókat tartani, valamint a szükséghez képest megrendezni a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásait, hogy kicseréljék véleményüket és tapasztalataí-

kat, s közösen megvitassák és kidolgozzák az időszerű politikai és elméleti kérdéseket, az imperializmus ellen, a béke, a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus diadaláért folyó harc problémáit.

*

A részvevők úgy döntöttek, hogy a tanácskozás anyagait elküldik azoknak a kommunista és munkáspártoknak is, amelyek nem vettek részt annak munkájában.

A tanácskozás részvevői szilárdan meg vannak győződve arról, hogy a tanácskozás eredményei megfelelnek minden kommunista párt és az egész nemzetközi kommunista mozgalom érdekeinek.

AZ IMPERIALIZMUS ELLENI HARC FELADATAI A JELENLEGI SZAKASZBAN, ÉS A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK, AZ ÖSSZES ANTIIMPERIALISTA ERŐK AKCIÓEGYSÉGE

A KOMMUNISTA ÉS MUNKÁSPÁRTOK NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁSÁNAK 1969. JÚNIUS 17-ÉN MOSZKVÁBAN ELFOGADOTT FŐ DOKUMENTUMA

A kommunista és munkáspártok képviselőinek moszkvai tanácskozására a világ fejlődésének felelősségteljes időszakában került sor. A világban hatalmas forradalmi folyamatok bontakoznak ki. Az imperializmus elleni harcban egyesül korunk három hatalmas ereje: a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásosztály és a nemzeti felszabadító mozgalom. A jelenlegi szakaszra jellemző, hogy növekednek a forradalmi és haladó erők újabb előrenyomulásának lehetőségei. Ugyanakkor azonban nőnek azok a veszélyek is, amelyeket az imperializmus és agresszív politikája okoz. Az imperializmus, amelynek általános válsága tovább mélyül, még ma is sok népet elnyom, s változatlanul a béke és a társadalmi haladás ügyét fenyegető állandó veszély forrása.

A kialakult helyzet megköveteli a kommunisták és az összes imperialistaellenes erők akcióegységét, hogy az összes új lehetőségek legjobb kihasználásával szélesebb körű támadást bontakoztassanak ki az imperializmus ellen, a reakció és a háború erői ellen.

A tanácskozás megvitatta az imperializmus elleni harc időszerű feladatait és a kommunisták, az összes antiimperialista erők akcióegységének problémáit. A demokrácia, az egyenjogúság és az internacionalizmus szellemében lefolyt eszmecserék eredményeként a tanácskozás részvevői a világ helyzetét és az ebből eredő feladatokat illetően közös következtetésekre jutottak.

1.

Az emberiség olyan helyzetben lépett évszázadunk utolsó harmadába, amelyben éleződik a haladás és a reakció, a szocializmus és az imperializmus erőinek történelmi párharca. E párviadal küzdőtere az egész világ, a társadalom életének valamennyi fő területe: a gazdaság, a politika, az ideológia és a kultúra.

A forradalmi világmozgalom, egyes osztagainak nehézségei és kudarcai ellenére, folytatja támadását. Az imperializmus nem volt képes rá, hogy ellentámadásaival a maga javára változtassa meg az általános erőviszonyokat. A Szovjetunió és más szocialista államok növekvő gazdasági, politikai és katonai ereje, békeszerető külpolitikája, a nemzetközi proletariátus megmozdulásai, az imperializmus ellen, a nemzeti felszabadulásért harcoló emberek akciói és a hatalmas arányú békemozgalom segítségével sikerült megakadályozni a világháború kirobbantását. A szocializmus, amely győzelmet aratott a Föld területének egyharmadán, újabb sikereket ért el az emberek gondolkodásának és szívének megnyeréséért folyó világméretű csatában. A legutóbbi tíz esztendő eseményei igazolták, hogy korunk jellegének, tartalmának és alapvető irányzatainak marxista—leninista értékelése helyes. Korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet korszaka.

Jelenleg megvannak a reális feltételek ahhoz, hogy korunk legfontosabb problémáit a béke, a demokrácia és a szocializmus érdekében oldjuk meg, s újabb csapásokat mérjünk az imperializmusra. Az imperializmus azonban, annak ellenére, hogy mint világrendszer, nem vált erősebbé, továbbra is komoly és veszedelmes ellenfél. Fokozódott a fő imperialista hatalom, az Amerikai Egyesült Államok agresszivitása.

Az imperializmus agresszív politikájának alapja az a törekvés, hogy minden eszközzel gyengítse a szocializmus állásait, elnyomja a népek nemzeti felszabadító mozgalmát, akadályozza a kapitalista országok dolgozóinak harcát, feltartóztassa a kapitalizmus hanyatlásának visszafordíthatatlan folyamatát.

Egyre mélyül az imperializmus és a szocializmus között világméretekben megnyilvánuló alapvető ellentmondás. Miközben éleződik a harc a két világrendszer között, a tőkés hatalmak az őket megosztó, növekvő ellentmondások ellenére igyekeznek egyesíteni erőfeszítéseiket, hogy fenntartsák és megszilárdítsák a kizsákmányolás és az elnyomás rendszerét, visszaszerezzék elvesztett állásaikat. Az amerikai imperializmus megkísérli, hogy a többi kapitalista államot befolyása alatt tartsa, és velük együtt közös politikát folytasson az osztályharc fő területein.

Az imperializmus agresszív stratégiájának éle, akárcsak korábban, ma is mindenekelőtt a szocialista államok ellen irányul. Az imperializmus nem mond le a szocializmus elleni nyílt, fegyveres harcról. Sza-

kadatlanul fokozza a fegyverkezési hajszát, aktív működésre próbálja serkenteni a Szovjetunió és más szocialista országok elleni agresszió céljából létrehozott katonai tömböket, mind élesebb ideológiai harcot folytat ellenük, s igyekszik fékezni gazdasági fejlődésüket.

A munkásmozgalom ellen vívott harcában az imperializmus lábbal tiporja a demokratikus jogokat és a szabadságjogokat, leplezetlen erőszakot alkalmaz, a rendőri üldözés kegyetlen módszereihez és a munkásellenes törvényekhez folyamodik. Ugyanakkor felhasználja a demagógiát, a burzsoá reformizmust, az opportunista ideológiát és politikát is, szüntelenül új módszereket keres, hogy a munkásmozgalmat belülről ássa alá, s „integrálja" a kapitalista rendszert.

A nemzeti felszabadító mozgalom elleni harcában az imperializmus egyfelől makacsul védelmezi a gyarmati rendszer maradványait, másfelől a neokolonializmus módszereivel próbálja megakadályozni a fejlődő államok és a nemzeti szuverenitásukat kivívott országok gazdasági és társadalmi haladását. E célja érdekében támogatja a reakciós köröket, gátolja az elmaradott társadalmi struktúrák felszámolását s igyekszik megnehezíteni, hogy ezek az országok a szocializmus, vagy a szocialista távlatot nyitó haladó, nem kapitalista úton fejlődjenek. Az imperialisták olyan gazdasági megállapodásokat és katonai-politikai paktumokat kényszerítenek ezekre az államokra, amelyek csorbítják szuverenitásukat, a tőkekivitel, a nem egyenjogú kereskedelmi feltételek, az árakkal és a valutaárfolyamokkal kapcsolatos manipulációk, kölcsönök segítségével, valamint az úgynevezett „segély" különféle formái és a nemzetközi pénzügyi szervezetek nyomása útján pedig kizsákmányolják őket.

Tovább mélyül a szakadék a magasan fejlett kapitalista államok és a tőkés világ többi országának zöme között; sok ilyen országban súlyos probléma az éhség. Az imperializmus ösztönzi a reakciós nacionalizmust, ezáltal súrlódásokat idéz elő a fejlődő országokon belül, és széthúzást támaszt közöttük. Megkísérli, hogy ezekben az országokban az antikommunizmus segítségével megossza a forradalmárokat és elszigetelje őket legjobb barátaiktól: a szocialista államoktól és a tőkésországok forradalmi munkásmozgalmától.

Az imperializmus a katonai-politikai tömbök és az idegen területeken levő támaszpontok felhasználásával a gazdasági nyomás és a kereskedelmi blokád eszközeivel feszültséget tart fenn a világ több térségében. Pénzbeli és politikai támogatást ad a reakciós szervezeteknek, fokozza a politikai nyomást. Az imperializmus beveti minden fegyverét: a fegyveres intervenciókat, a kegyetlen megtorlásokat — különösen ott, ahol a harc a legélesebb formákat ölti, és ahol a forradalmi erők fegyveresen küzdenek —, az ellenforradalmi összeesküvéseket, a reakciós és fasiszta államcsínyeket, a provokációt és zsarolást.

A szocializmus nemzetközi pozícióinak megszilárdulását tapasztalva, az imperializmus a szocialista világrendszer egységének gyengítésére törekszik. Kihasználja a nemzetközi forradalmi mozgalomban felmerült nézeteltéréseket, hogy megkíséreljen szakadást előidézni a mozgalom soraiban, ideológiai gépezetét, s ezen belül a tömegtájékoztatási eszközöket az antikommunizmus szolgálatába, a szocializmus, a haladó erők elleni harc szolgálatába állítja.

Az imperializmus a legutóbbi években ismételten heves nemzetközi válságokat provokált, amelyek a termonukleáris összeütközés szélére sodorták az emberiséget. Az amerikai imperializmus azonban kénytelen számot vetni a kialakult nemzetközi erőviszonyokkal, a Szovjetunió nukleáris potenciáljával és a nukleáris rakétaháború esetleges következményeivel, s mind nehezebbé és veszélyesebbé válik számára, hogy megkockáztassa újabb világháború kirobbantását. Ilyen feltételek között az amerikai uralkodó körök, bár nem mondanak le egy ilyen háború előkészítéséről, különösen nagy súllyal helyezik előtérbe a lokális háborúkat.

Egyre szembetűnőbb azonban az ellentmondás az imperializmus „erőpolitikája" és reális lehetőségei között. *Az imperializmus képtelen visszaszerezni az elveszített történelmi kezdeményezést, és visszafelé fordítani a mai világ fejlődését. Az emberiség fejlődésének fő útvonalát a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásosztály és az összes forradalmi erők határozzák meg.*

A *vietnami* háború mindennél meggyőzőbben bizonyítja, mekkora az ellentmondás az imperializmus agresszív tervei és e tervek megvalósításának lehetőségei között. Történelmi jelentősége van annak a vereségnek, amelyet a legerősebb imperializmus, az amerikai imperializmus szenved Vietnamban.

A vietnami fegyveres intervenció különleges helyet foglal el az amerikai imperializmus katonapolitikai terveiben. Az agresszor tévé az volt, hogy eltiporja a szocializmus egyik előretolt állását Ázsiában, elzárja Délkelet-Ázsia népei elől a szabadság és a haladás útját, csapást mér a nemzeti felszabadító mozgalomra, s próbára teszi a szocialista országok, a világ összes dolgozói proletár szolidaritásának erejét.

Az amerikai imperializmus azonban, noha óriási tömegű haditechnikát vetett be, kénytelen volt beleegyezni a VDK bombázásának feltétel nélküli megszüntetésébe, és képviselői leültek a tárgyalóasztalhoz a Vietnami Demokratikus Köztársaság és a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front képviselőivel.

Ennek oka a vietnami nép példátlan hősiessége, a VDK és a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front messzetekintő politikája, az a sokoldalú segítség, amelyben a szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió részesítették a vietnami népet, az egyre fokozódó, harcos nem-

zetközi szolidaritás, amely világszerte, még az Egyesült Államokban is kibontakozott. A bűnös vietnami intervenció az Egyesült Államok jelentős erkölcsi és politikai elszigetelődésére vezetett, még nagyobb néptömegeket, újabb társadalmi rétegeket és politikai erőket sorakoztatott fel az imperializmus ellen, sok országban meggyorsította a fiatalok millióinak bekapcsolását az antiimperialista harcba, kiélezte az imperialista hatalmak közötti ellentmondásokat, s újabb ellentéteket keltett közöttük. A hős vietnami nép sikerei meggyőzően tanúsítják: napjainkban mindinkább lehetővé válik, hogy a függetlenségüket, szuverenitásukat és szabadságukat minden eszközzel, elszántan védelmező, és széles körű nemzetközi támogatást élvező népek vereséget mérjenek az imperialista agresszióra.

A *Közel-Keleten* nagy nemzetközi válságot idézett elő az izraeli hódítóknak az EAK, Szíria és Jordánia ellen végrehajtott agressziója. Az imperialisták, főleg az amerikai imperialisták, az izraeli agresszió segítségével megkísérelték, hogy szétzúzzák az arab államok haladó rendszereit, elnyomják az arab felszabadító mozgalmat, s megőrizzék vagy visszaszerezzék közel-keleti pozícióikat. Ez nem sikerült nekik. Ennek ellenére Izraelnek a világreakció, ezen belül a cionista körök által támogatott uralkodó erők figyelmen kívül hagyják az arab államok és a békeszerető népek követeléseit, valamint az ENSZ határozatait, amelyek értelmében az izraeli csapatokat ki kell vonni a megszállt területekről, folytatják a terjeszkedés és az annexió politikáját, és szüntelenül újabb háborús provokációkat követnek el. Az Izraeli Kommunista Párt és az ország más haladó erői fellépnek e politika ellen. Az arab népek elszántan tovább harcolnak szabadságuk, függetlenségük és nemzeti haladásuk védelmében, az összes megszállt arab területek visszacsatolásáért, a palesztinai arab nép nemzeti jogainak elismeréséért. A megszállással szembeforduló ellenállási mozgalom szélesedik, különböző formákat ölt és egyre növekvő támogatásra talál. Az arab népek oldalán áll a Szovjetunió, a többi szocialista állam, a nemzetközi kommunista mozgalom, szolidárisak velük a nemzeti felszabadító erők és a tőkésországok közvéleményének egyre szélesebb körei.

Az amerikai imperializmus nem mond le a forradalmi *Kuba* eltiprásának tervéről. A nemzetközi jogot durván megszegve, tovább fenyegeti a Kubai Köztársaság függetlenségét, gazdasági blokádot próbál szervezni Kuba körül, provokációs és felforgató tevékenységet folytat ellene. A bátor kubai nép azonban kommunista pártja vezetésével, a Szovjetunió, más szocialista országok, a latin-amerikai haladó erők és az egész forradalmi mozgalom támogatásával, állhatatosan védelmezi szuverenitását és szabadságát, s ezzel a szocializmus előretolt állását az amerikai földrészen.

Európában működik az észak-atlanti tömb, az imperialista agressziók és kalandok fő eszköze. Tengelye: Washington és Bonn szövetsége. Az európai népek akaratával mit sem törődve az Egyesült Államok, az NSZK és Anglia vezető körei mindent elkövetnek, hogy meghosszabbítsák e tömb életét, erősítsék szervezetét, s fenntartsák az Egyesült Államok „katonai jelenlétét" az európai kontinensen.

Főképp a NATO segítségével újjászületett és megerősödött a nyugatnémet imperializmus, a háborús veszély fő tűzfészke Európa szívében. A Német Szövetségi Köztársaságban, ahol a neonácizmus és a militarizmus mind jobban erőre kap, az imperialista vezető körök a második világháború eredményeinek revízióját és több európai állam határainak megváltoztatását célzó revansista programmal lépnek fel. Ez a politika, amely mindenekelőtt a német történelem első szocialista munkás-paraszt állama, a Német Demokratikus Köztársaság ellen irányul, az összes európai népek biztonságát és a világbékét fenyegeti.

Az imperialista tervekben fontos helyet foglalnak el a Földközi-tenger térségének országai. A Spanyolországban fontos katonai támaszpontokkal rendelkező amerikai imperializmus a harcoló spanyol nép akarata ellenére támogatta és támogatja a Franco-rendszer fennmaradását. A Földközi-tenger térségében a politikai és katonai nyomás állandó eszközéül szolgál a térség népeit és békéjét veszélyeztető amerikai 6. flotta és katonai támaszpontrendszer. A ciprusi helyzet többszöri kiéleződése és a görögországi fasiszta puccs az ezredesek juntáját támogató imperialisták műve.

Délkelet-Ázsia, a *Távol-Kelet* az egyik fő térség, ahol az imperialisták az agresszió és a háborús kalandok politikáját folytatják. A SEATO-t, az ANZUS-t, az úgynevezett amerikai—japán biztonsági szerződést kiegészíti, hogy az amerikai fegyveres erők tényleges megszállás alatt tartják a Csendes-óceán és az Indiai-óceán délnyugati részét. Ez az egész rendszer mindenekelőtt az ázsiai szocialista országok, e térség nemzeti felszabadító mozgalma, valamint semleges és katonai tömbökhöz nem tartozó államai ellen irányul. Az amerikai imperialisták változatlanul megszállva tartják Tajvan szigetét, a Kínai Népköztársaság elidegeníthetetlen részét, s akadályozzák a népi Kína törvényes jogainak helyreállítását az ENSZ-ben. Az amerikai imperialisták folytatják a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság elleni fegyveres provokációikat, Dél-Korea katonai megszállását, önkényeskednek, elfojtják az ország szabadságáért és újraegyesítéséért küzdő haladó erőket. Laosz ellen agressziós cselekedeteket, Kambodzsa ellen provokációkat hajtanak végre, Thaiföldön hatalmas katonai támaszpontokat létesítettek és ezeket tovább bővítik. Erős nyomást gyakorolnak Indiára, hogy mondjon le az el nem kötelezettség és a független gazdasági fejlődés tekintetében elfoglalt álláspontjáról. Az imperialisták támogatták az indonéziai

népellenes puccsot, amelynek következtében a kommunisták és más demokraták százezreit irtották ki. Indonézia reakciós körei folytatják a véres leszámolást, ami az indonéz forradalom összes vívmányainak megsemmisítéséhez vezet, és azzal a veszéllyel fenyeget, hogy az ország elveszti függetlenségét.

Megnövekedett az imperializmus aktivitása sok *afrikai* országban. Az imperializmus megkísérli, hogy megállítsa a felszabadító harc kibontakozását, megőrizze és megszilárdítsa hadállásait a kontinensen. Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok, Nyugat-Németország és Japán imperialistái széleskörűen élnek itt a gazdasági, politikai, ideológiai behatolás és leigázás neokolonialista módszereivel. Az imperializmus mindent felhasznál terveinek megvalósítására: fegyveres beavatkozást hajtott végre Kongóban (Kinshasa), reakciós államcsínyeket szervezett Ghanában és több más országban, Nigéria felbomlasztásán mesterkedik, a Dél-afrikai Köztársaságban és Rhodesiában politikai és katonai támogatásban részesíti a fasiszta fajüldöző rendszereket, a reakciós és nemzetellenes klikkeket, államközi konfliktusokat és törzsi viszályokat szít, beveti a monopóliumok gazdasági nyomását és expanzióját is. A portugál gyarmatosítók fegyveres erővel és a NATO segítségére támaszkodva igyekeznek megtartani birtokaikat.

Az amerikai imperializmus fokozza gazdasági behatolását, valamint politikai, ideológiai és kulturális beavatkozását *Latin-Amerikában.* A helyi reakció erőivel szövetkezve olyan politikát folytat, amelynek célja az, hogy megakadályozzon más népeket Kuba példájának követésében. Ellenszegül a gazdasági és a valóságos politikai függetlenség elérését célzó minden lépésnek.

Az amerikai imperializmus e cél szolgálatában dolgozta ki a „Szövetség a Haladásért" programot, ezért folyamodik az uralom új, leplezett formáihoz. Politikája szolgálatába állítja az Amerikai Államok Szervezetét és az Amerika-közi katonai szövetséget, erőfeszítéseket tesz az úgynevezett „Amerika-közi békefenntartó erők" létrehozására, igyekszik kisajátítani magának a jogot, hogy bármely latin-amerikai ország ügyeibe katonailag beavatkozzék, miként ezt a Dominikai Köztársaságban és Panamában tette. Az amerikai imperialisták reakciós diktatúrákat támogatnak és hoznak létre, gyakorta államcsínyek útján, erősítik a szakadár tevékenységet a szakszervezeti mozgalomban, növelik befolyásukat a fegyveres és rendőri erők soraiban, sugalmazzák a népi mozgalmat sújtó megtorló intézkedéseket. Egyes latin-amerikai országokban közvetlenül részt vettek a partizánok elleni katonai akciókban. Az Egyesült Államok imperialista politikája azonban nagy nehézségekbe ütközik. Nem sikerül stabilizálnia a reakciós rendszereket, és nem sikerült kieszközölnie az összes kormányok beleegyezését az „Amerika-

közi békefenntartó erők" létrehozásához. A „Szövetség a Haladásért" program vereséget szenvedett.

Más imperialista hatalmak, különösen Nyugat-Németország és Japán, szintén erőfeszítéseket tesznek, hogy megerősítsék pozícióikat ezen a földrészen.

Az imperialista agressziónak a világbékét és a népek biztonságát, valamint nemzeti függetlenségét fenyegető egész politikája függetlenül politikai felfogásuktól és világnézetüktől kihívja a tőkésországok munkásosztályának, parasztságának, ifjúságának, diákságának és legszélesebb tömegeinek ellenállását. Az Egyesült Államok vietnami agressziója ellen tiltakozó hatalmas mozgalom fokozza a demokratikus erők harcos megmozdulásait az egész amerikai imperialista politika, valamint az ezt támogató kormányok politikai irányvonala ellen.

A vietnami nép hősies harcának hatására Japánban és más ázsiai országokban erősödött az amerikai katonai támaszpontok megszüntetéséért és az említett országokat a Pentagon politikájával összekapcsoló szerződések felmondásáért küzdő mozgalom. Még az Egyesült Államokban is — abban a központban, ahonnan az agresszió kiindul — tömegmozgalom keletkezett a háború és a militarizmus ellen.

Nyugat-Európában a lakosság mind nagyobb rétegeit ragadja magával az agresszív NATO ellen, az államközi kapcsolatok normalizálásáért és az együttműködés fejlesztéséért, az európai biztonság megteremtéséért indított mozgalom. Nyugat-Németországban is növekednek a revansizmus és a militarizmus ellen tevékenyen küzdő erők. Azokban az országokban, ahol ma is vannak amerikai katonai támaszpontok, mind hangosabban követelik az agresszió e bázisainak felszámolását.

A latin-amerikai népek harcolnak az elnyomás, a belügyeikbe való arcátlan amerikai imperialista beavatkozás ellen. A munkások sztrájkmozgalma, a parasztság megmozdulásai, a diákság és más rétegek akciói arról tanúskodnak, hogy a nagy néptömegek az egész kontinensen mind erősebb ellenállást tanúsítanak az Egyesült Államok diktátumával és az amerikai katonai tervekkel szemben. Egyes országokban a forradalmi erők az oligarchia és az imperializmus uralmával szemben a fegyveres harc eszközéhez nyúlnak. A népek nemzeti érzelmei és a gazdasági nehézségek még egyes kormányokat is fontos imperialistaellenes intézkedések meghozására késztethetnek; ebből ered a szocialista országokkal, köztük a Kubával való kapcsolatok megteremtésének vagy kiszélesítésének irányzata. A demokratikus és imperialistaellenes harc élén a kommunista és munkáspártok haladnak. Bár a reakciós kamarillák üldözik őket, ők bátran és önfeláldozóan harcolnak a tömegek követeléseinek teljesítéséért és a forradalmi átalakulásért.

Az ázsiai és afrikai népek nemzeti felszabadító mozgalmának fellendülése erős csapást mért az imperialista pozíciókra ezeken a föld-

részeken. Az ottani népek nagy nehézségek ellenére folytatják a harcot a kolonializmus és a neokolonializmus ellen, s ezzel kiveszik a részüket az imperializmus elleni közös támadásból.

A legutóbbi évtized eseményei még erőteljesebben leleplezték az amerikai imperializmust mint a világ kizsákmányolóját és csendőrét, s a felszabadító mozgalmak engesztelhetetlen ellenségét. Az amerikai monopóliumok befészkelték magukat igen sok ország gazdaságába, növelik ottani tőkeberuházásaikat, s igyekeznek ellenőrzésük alá vonni a gazdasági kulcspozíciókat.

A nyugatnémet imperializmus növeli gazdasági erejét, kifejleszti hadigépezetét, az atomfegyver birtoklására vágyik s fokozott erővel törekszik a nyugat-európai hegemónia megszerzésére. Szembehelyezkedik a leszerelést és a nemzetközi feszültség enyhülését szolgáló minden intézkedéssel, a neokolonializmus és a terjeszkedés politikáját folytatja az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokkal szemben.

A brit imperializmus gyengülése ellenére Anglia továbbra is az egyik fő imperialista hatalom, arra törekszik, hogy neokolonialista módszerekkel megőrizze afrikai, ázsiai, karib-tengeri és közel-keleti pozícióit, olykor pedig közvetlen katonai intervencióhoz is folyamodik. A világpolitika fő kérdéseiben az Egyesült Államok egyik legaktívabb partnere. A NATO-ban az egyik vezető agresszív erő és szorosabb szövetséget igyekszik kiépíteni Nyugat-Németországgal.

A japán imperializmus erősödik és — főleg Ázsiában — fokozza terjeszkedését, Japánban újra felüti fejét a militarizmus. Az amerikai imperializmushoz sok szállal kötődő japán uralkodó körök ténylegesen a Vietnam elleni háborút viselő Egyesült Államok egyik fegyvertárává tették az országot, s részt vesznek a koreai nép ellen irányuló mesterkedésekben.

A francia imperializmus tartani és erősíteni próbálja világgazdasági és világpolitikai pozícióit. Makacsul folytatja nukleáris ütőereje kiépítését, és nem hajlandó csatlakozni a leszerelés ügyét előmozdító intézkedésekhez. Fenntartja gyarmati uralmát Guadeloupe-, Martinique- és Réunion-szigetek, valamint egyes afrikai és óceániai országok népei fölött, nem hajlandó elismerni az ottani népek önrendelkezési jogát, megtagadja tőlük azt a jogot, hogy maguk intézzék saját ügyeiket. A francia imperialisták kihasználják megmaradt befolyásukat volt gyarmataikon, a kolonialista politika új módszereit alkalmazzák s főleg Afrikában fejtenek ki élénk tevékenységet.

Fokozódik az olasz monopoltőke expanziója.

A különböző imperialista hatalmak között és az egész tőkés világban fokozódik a gazdasági fejlődés egyenlőtlensége. Az élet igazolja annak a marxista—leninista tételnek helyességét, hogy az imperialista hatalmak és a kapitalista monopóliumok között harc folyik a befolyási

övezetekért. Erősödik az ipari és kereskedelmi konkurrencia, terjed a pénzügyi és a valutaháború. Fokozódik a versengés Nyugat-Európában, beleértve a „Közös Piacot". Európa tőkésországai és az Egyesült Államok között is erősödik a vetélkedés. A piacokért és a maximális profitért folyó harcba tevékenyen bekapcsolódik a japán imperializmus is.

Az imperialisták közötti ellentmondások nemcsak a gazdaság szférájában jelentkeznek. A NATO súlyos válságot él át. Recseg-ropog az Ázsiában létrehozott két agresszív tömb, a CENTO és a SEATO. Nyugat-Európa a tőkésországok viszályainak színterévé válik. Mindez gyengíti az imperialista világrendszert és megzavarja az amerikai imperializmus egyeduralmi terveit.

Éleződnek az ellentétek az imperialista országok vezető körein belül is, egyfelől a szélsőséges lépésekre, a háborúra orientálódó legharcosabb csoportosulások, másfelől az olyan csoportok között, amelyek számot vetnek a világ új osztály-erőviszonyaival, a szocialista országok növekvő hatalmával, hajlandók rá, hogy reálisabban fogják fel, s a különböző rendszerű államok békés egymás mellett élésének szellemében oldják meg a nemzetközi problémákat. Egyes országok vezető körei megértik, hogy számolniuk kell a háború és a háború utáni fejlődés eredményeként Európában kialakult reális helyzettel, s kezdik megérteni az NDK elismerésének szükségességét. Több állam az amerikai nyomás ellenére elismerte a VDK-t és a KNK-t.

A kommunista és munkáspártok, a munkásosztály és az imperialistaellenes erők számolnak az ellenfél táborában jelentkező összes ellentmondásokkal, igyekeznek elmélyíteni, s a béke és a haladás érdekében kihasználni őket.

Minden imperialista állam a saját céljait követi, egyúttal azonban mindegyikük az imperialista világrendszer egy-egy láncszeme.

A két rendszer harcának feltételeihez, a tudományos-műszaki forradalom követelményeihez alkalmazkodni igyekvő jelenkori imperializmusnak néhány új vonása van. Erősödik állammonopolista jellege. Mind nagyobb mértékben folyamodik olyan szabályozókhoz, mint a termelés és a tőke monopolista koncentrációjának állami ösztönzése, a nemzeti jövedelem mind nagyobb hányadának állami újrafelosztása, a monopóliumok katonai megrendelésekhez való juttatása, az iparfejlesztési és tudományos kutatási programok állami finanszírozása, országos gazdaságfejlesztési programok kidolgozása, az imperialista integráció politikája és a tőkeexport több új formája.

Az állammonopolista szabályozás azonban — amelyet a monopoltőke érdekeinek megfelelő formákban és méretekben, a monopoltőke uralmának megóvása céljából valósítanak meg — nem képes megfékezni a kapitalista piac ösztönös erőit. Úgyszólván egyetlen tőkésország sem kerülte el a gazdasági fejlődés számottevő ciklikus ingadozásait és visz-

szaeséseit. Az egyes országokban az ipari termelés gyors növekedésének időszakai a lassú növekedés időszakaival, sőt gyakran a termelés visszaesésének időszakaival váltakoznak. A tőkés rendszert heves valuta- és pénzügyi válság gyötri.

A tudományos-műszaki forradalom példátlan lehetőségeket kínál az emberiségnek a természet átalakítására, hatalmas anyagi javak létrehozására, az ember alkotóképességének megsokszorozására. E lehetőségeknek minden ember javát kellene szolgálniuk, a kapitalizmus azonban a profit növelésére és a dolgozók kizsákmányolásának fokozására használja ki a tudományos-műszaki forradalmat.

A tudományos-műszaki forradalom meggyorsítja a gazdaság társadalmasításának folyamatát; ez a monopóliumok uralmának viszonyai között arra vezet, hogy a társadalmi antagonizmusok még nagyobb méretekben és még élesebb formában újratermelődnek. Nemcsak a kapitalizmus korábbi ellentmondásai éleződnek ki, hanem újak is keletkeznek. Ide sorolható mindenekelőtt az az ellentmondás, amely a tudományos-műszaki forradalommal megnyíló rendkívüli lehetőségek és azon akadályok között fennáll, amelyeket a kapitalizmus gördít a társadalom érdekében való kihasználásuk elé, amikor a tudományos felfedezések nagy részét óriási anyagi erőforrásokkal együtt katonai célokra használja fel, s elherdálja a nemzeti vagyont. Ide sorolható a korszerű termelés társadalmi jellege és szabályozásának állammonopolista jellege közti ellentmondás. Ide sorolható nemcsak a munka és a tőke közti ellentmondás növekedése, hanem a nemzet túlnyomó többsége és a finánccoligarchia érdekei között mutatkozó antagonizmus mélyülése is.

Még a legfejlettebb tőkésországokban is több millió ember szenved a munkanélküliségtől, a nincstelenségtől és a létbizonytalanságtól. A „jövedelmi forradalom" és a „társadalmi partnerség" hirdetése ellenére fokozódik a kapitalista kizsákmányolás. A munkabér emelkedése messze elmarad a munkatermelékenység és a munkaintenzitás növekedésétől, a szociális szükségletektől, s nem is mérhető a monopóliumok profitjának növekedéséhez. Tovább romlik a kisparasztság helyzete, mind nehezebben él a középrétegek számottevő része.

Fokozódott a kapitalista rendszer bizonytalansága. Több országban társadalmi-politikai válságok törnek ki, amelyek során a dolgozók széles tömegei ismerik fel a mélyreható, döntő változások szükségességét.

Mindenekelőtt az 1968 májusában és júniusában lezajlott franciaországi események tanúsítják ezt. Az ott kibontakozott hatalmas sztrájkmozgalomban a kommunisták fontos szerepet játszottak. A sztrájkoló dolgozók jelentős eredményeket értek el. A munkásosztály, valamint az értelmiség és a diákság számottevő része éles összeütközésbe került a gaulle-ista rendszerrel, a monopóliumok hatalmával. Ez az összeütkö-

zés a demokráciáért és a szocializmusért vívott harc új lehetőségeit tárta fel.

Olaszországban a sztrájkharc országos méretű, szakadatlan erősödése a nagy politikai csaták kibontakozása, a baloldali erők választási sikerei megingatták a középbal politikáját, amelynek segítségével az uralkodó osztályok a kapitalizmus stabilizálására számítottak.

Spanyolországban a tömegek harca még inkább gyengíti Franco fasiszta diktatúráját, amely kénytelen volt rendkívüli intézkedésekhez folyamodni: a harc azonban, a megtorlások ellenére, mind jobban kibontakozik, s újabb társadalmi rétegek, a közvélemény széles körei csatlakoznak Franco ellenzékéhez.

Angliában fontos osztályütközetek bontakoznak ki, beleértve a munkáspárti kormány által támadott szakszervezetek és a sztrájkjog védelmében lezajló politikai sztrájkokat.

Fellendült az osztályharc és a sztrájkmozgalom, erősödtek a dolgozók, a diákok és más társadalmi rétegek egyéb megmozdulásai Japánban, Mexikóban, Brazíliában, Argentínában, a Német Szövetségi Köztársaságban, Uruguayban, Belgiumban, Portugáliában, Chilében, Indiában, Pakisztánban, Törökországban és más országokban, valamint Nyugat-Berlinben. A demokratikus mozgalom erősödését tükrözték a kommunisták és más haladó erők választási sikerei több országban, például Japánban. India néhány államában a kommunisták részvételével alakult meg a demokratikus front kormánya. A kommunisták helyet foglalnak Finnország kormányában is.

A kapitalista világ mély válságát világosan tükrözi az a tény, hogy még az Egyesült Államokban, a világimperializmus fellegvárában is fellendül a tömegek harca. A faji megkülönböztetés, a nyomor és az éhség, a rendőrség kegyetlenkedése elleni lázadások korbácsolják fel a néger gettókat. Amerikai városok tucatjai a hadsereg és a rendőrség fegyveres egységeivel való heves összecsapások színterei lettek. Az összecsapások sok áldozatot követeltek, több ezer négert letartóztattak.

Az Egyesült Államokban harcos sztrájkokat rendeznek a gazdasági követelések teljesítéséért, s ezek gyakorta akkor is megkezdődnek, ha a kormány a nyomás és a fenyegetés eszközéhez folyamodik, s szakszervezeti vezetők ellenzik a sztrájkot. Növekszik az egyszerű tagok és a haladó erők tevékenysége a szakszervezetekben. A dolgozók széles rétegei lépnek fel a vietnami háború ellen.

Az értelmiségiek, a szabad foglalkozásúak, az Egyesült Államok vallásos körei mind tevékenyebben kapcsolódnak be a társadalmi tiltakozás mozgalmába, a békemozgalomba. Az ifjúság, különösképpen a diákok — négerek és fehérek egyaránt — a legkülönbözőbb módon, elszántan harcolnak a vietnami háború, a katonai behívás, a faji megkülönböztetés, az egyetemeknek a monopóliumok által történő ellen-

őrzése ellen. A reakció erre közéleti személyiségek ellen végrehajtott merényletekkel válaszol, fokozódik a megtorlás, az erőszak tömeges méreteket ölt. Mindez az egész világ előtt lejáratja a hírhedt „amerikai életformát".

A monopolista burzsoázia mindenütt megpróbál olyan illúziókat kelteni, hogy a dolgozók minden törekvése elérhető a fennálló rendszer forradalmi átalakulása nélkül is. A kapitalizmus a saját kizsákmányoló, agresszív lényegének leplezése végett különféle apologetikus koncepciókhoz folyamodik („népi kapitalizmus", „jóléti állam", „a bőség társadalma" stb.). A forradalmi munkásmozgalom leleplezi ezeket a hazug koncepciókat és erélyes harcot vív ellenük. Ily módon elmélyíti az imperialista ideológia válságát; a néptömegek mindinkább elfordulnak ettől az ideológiától.

Az emberiség lelkiismerete, értelme nem békélhet meg az imperializmus bűntetteivel. Az imperializmus felelős két világháborúért, amelyek sok tízmillió emberéletet követeltek áldozatul. Az imperializmus olyan példátlanul hatalmas katonai gépezetet teremtett, amely óriási emberi és anyagi erőforrásokat nyel el; fokozza a fegyverkezési hajszát, évtizedekre előre megtervezi az új fegyverek gyártását; előidézi a termonukleáris világháború veszélyét, amelynek tüzében százmilliók semmisülnének meg, egész országok válnának néptelenné.

Az imperializmus szülötte a fasizmus, a politikai terror és a haláltáborok rendszere. Az imperializmus, ahol csak teheti, támadást indít a demokratikus jogok és a szabadságjogok ellen, csorbítja az emberi méltóságot, fajgyűlöletet szít.

Az imperializmus felelős százmilliók nélkülözéseiért és szenvedéseiért. Az imperializmus a fő vétkes abban, hogy Ázsia, Afrika és Latin-Amerika országaiban óriási tömegek kénytelenek nyomorban, betegségben, írástudatlanságban, elavult társadalmi viszonyok között élni, hogy egész népcsoportok kihalásra vannak kárhoztatva.

A munkásosztálynak, a demokratikus és forradalmi erőknek, a népeknek egyesülniük kell és közösen kell cselekedniük, hogy véget vessenek az imperializmus bűnös tevékenységének, amely még szörnyűbb csapásokat hozhat az emberiségre. A munkásosztálynak és a békéért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért harcoló összes imperialistaellenes erőnek jutott osztályrészül az a küldetés, hogy megfékezzék az agresszort, megmentsék az emberiséget az imperializmustól.

2.

A szocialista világrendszer: az imperialistaellenes harc döntő ereje. Minden felszabadító harc tőle és mindenekelőtt a Szovjetuniótól kap támogatást, amely semmi mással nem pótolható.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, a szocializmus felépítése a Szovjetunióban, a német fasizmus és a japán militarizmus szétzúzása a második világháborúban, a forradalom győzelme Kínában és több más európai és ázsiai országban, Amerika első szocialista államának, a Kubai Köztársaságnak a megalakulása, a 14 országot magában foglaló szocialista világrendszer kialakulása és fejlődése, a szocializmusnak az egész világra gyakorolt lelkesítő hatása megteremtette a történelmi haladás meggyorsításának előfeltételeit, új távlatokat nyitott a haladás és a szocializmus világméretű győzelme előtt.

A szocializmus megmutatta az emberiségnek az imperializmustól való megszabadulás távlatát. A termelési eszközök társadalmi tulajdonára és a dolgozók hatalmára épülő új társadalmi rend képes rá, hogy biztosítsa a nép érdekeinek megfelelő tervszerű és válságoktól mentes gazdasági fejlődést, garantálja a dolgozók társadalmi és politikai jogait, megteremtse az előfeltételeket az igazi demokráciához, a széles néptömegek tényleges részvételéhez a társadalom igazgatásában, a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez, a nemzetek egyenjogúságához és barátságához. A gyakorlat bebizonyította, hogy csakis a szocializmus képes megoldani az emberiség előtt álló nagy problémákat.

A szocialista világrendszer hozzájárulását az imperialistaellenes erők közös ügyéhez mindenekelőtt növekvő gazdasági ereje határozza meg. A szocialista rendszer országainak — a gazdasági növekedés üteme tekintetében a kapitalista államokat megelőző — gyorsan fejlődő népgazdasága, a szocializmus élre törése a tudományos-műszaki haladás több ágazatában, a világűrbe vezető út megnyitása a Szovjetunió révén — a szocialista országok népei által végzett alkotómunkának e reális eredményei döntő módon hozzájárulnak a béke, a demokrácia és a szocializmus erőfölényéhez az imperializmus fölött.

A szocialista világ most a fejlődésnek abba a szakaszába lépett, amelyben lehetővé válik, hogy az új rendszerben rejlő hatalmas tartalékokat sokkal teljesebben kihasználjuk. Előmozdítja ezt az érett szocialista társadalom szükségleteinek megfelelő tökéletesebb gazdasági és politikai formák kidolgozása és alkalmazása, amelyek fejlődése már az új társadalmi struktúra alapján megy végbe. A szocializmus építésének és további tökéletesítésének feltétele a munkásosztály által lelkesített és vezetett széles néptömegek támogatása, részvétele és kezdeményezése. A kommunista párt az egész szocialista társadalom élcsapataként tevékenykedik. A dolgozók mind nagyobb politikai aktivitása, társadalmi szervezeteik öntevékenységének kibontakoztatása, a személyiség jogainak kiterjesztése, a bürokratikus jelenségek ellen vívott kérlelhetetlen harc, a szocialista demokrácia sokoldalú fejlesztése gyarapítja a szocializmus erőit és előmozdítja az egész nép akarat- és akcióegységét. A szocialista demokrácia tökéletesítése, a termelőerők fellendí-

tése, a politikai és kulturális haladás, az emberi és erkölcsi értékek magasabbrendűsége növeli a szocializmusnak az egész világ dolgozóira gyakorolt hatását, szilárdítja hadállásait az imperializmus ellen folyó világraszóló harcban.

A gyakorlat megmutatta, hogy a szocialista átalakulás, az új társadalom építése bonyolult és hosszú folyamat, s az új társadalmi rendszerben feltáruló hatalmas lehetőségek kihasználása elsősorban a hatalmon levő kommunista és munkáspártoktól, s attól a képességüktől függ, hogy marxista—leninista módon oldják meg a szocialista fejlődés problémáit.

Lehetségessé válik a tudomány behatolása a gazdasági és társadalmi élet különböző területeire, a tudományos-műszaki forradalom révén megnyíló lehetőségek teljes kihasználása a gazdasági fejlődés meggyorsítása és a társadalom minden tagja szükségleteinek kielégítése érdekében, mivel a tulajdon szocialista jellegű, a termelést tervszerűen szervezik meg, a fizikai és a szellemi munka képviselői aktívan részt vesznek a népgazdaság vezetésében és igazgatásában. A kapitalizmus és a szocializmus történelmi versenyének egyik fő területévé vált tudományos-műszaki forradalom széles körű kibontakoztatása a szocialista társadalom fejlődésének fontos feltétele.

A szocialista világ kialakulása a nemzetközi porondon folyó osztályküzdelem szerves része. A szocializmus ellenségei nem mondanak le próbálkozásaikról, hogy aláássák a szocialista államhatalom alapjait, meghiúsítsák a társadalom szocialista átalakítását és visszaállítsák uralmukat. Az ilyen kísérletek határozott visszautasítása a munkásosztály és kommunista élcsapata által vezetett néptömegekre támaszkodó szocialista államhatalom elengedhetetlen funkciója.

A szocializmus védelme a kommunisták internacionalista kötelessége.

Minden egyes szocialista ország fejlődése és erősödése az egész szocialista világrendszer előrehaladásának fontos feltétele. Valamennyi szocialista ország népgazdaságának sikeres fejlődése, társadalmi viszonyainak tökéletesedése, mindenoldalú haladása egyaránt szolgálja a népnek és a szocializmus közös ügyének érdekeit.

A szocialista országok kommunista és munkáspártjainak egyik legfontosabb feladata, hogy fejlesszék országaik sokoldalú együttműködését, s biztosítsák az újabb sikereket a két világrendszer gazdasági versenyének döntő területein, a tudományos és technikai haladás terén. Ez a két rendszer élesedő harcának feltételei között folyó verseny megköveteli, hogy a szocialista rendszer — a szocialista államok alapvető érdekeinek és céljainak közösségéből, a politikájuk alapját alkotó marxizmus—leninizmus elveiből kiindulva — mindinkább a szocialista nemzetközi munkamegosztásra és a szocialista országok olyan önkéntes

együttműködésére támaszkodjék, amely kizárja a nemzeti érdekek bármiféle csorbítását, biztosítja külön-külön minden ország felemelkedését és az egész szocialista világrendszer erejének gyarapodását.

A szocialista világrendszer a maga szakadatlanul növekvő gazdasági és védelmi erejére támaszkodva béklyóba veri az imperializmust, korlátozza abban, hogy exportálhassa az ellenforradalmat. Internacionalista kötelességét teljesítve, növekvő segítséget ad a függetlenségért és a szabadságért harcoló népeknek, erősíti a békét és a nemzetközi biztonságot. Amíg fennáll az agresszív NATO-tömb, addig a Varsói Szerződés Szervezete fontos szerepet tölt be a szocialista országok biztonságának megőrzésében az imperialista hatalmak katonai támadásával szemben, a béke fenntartásában.

A szocializmus minden sikere, a világesemények menetére gyakorolt befolyása, az imperialista agresszió ellen vívott harcának hatékonysága jelentős mértékben a szocialista országok összefogásától függ. A szocialista országok akcióegysége valamennyi imperialistaellenes erő összefogásának fontos tényezője.

Az új típusú nemzetközi kapcsolatok kialakulása, a szocialista államok testvéri szövetségének fejlődése bonyolult történelmi folyamat. A szocialista forradalom győzelme után sok országban a szocializmus építése, az általános törvényszerűségek alapján, különböző formákban, a konkrét történelmi feltételek és a nemzeti sajátosságok számításbavételével bontakozik ki. E folyamat sikeres fejlődése feltételezi a proletár internacionalizmus, a kölcsönös segítségnyújtás és támogatás, az egyenjogúság, a szuverenitás, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elveinek szigorú tiszteletben tartását.

A szocializmus természetében nincsenek meg a kapitalizmusra jellemző ellentmondások. Ha a szocialista országok között nemzeti sajátosságaikkal összefüggésben, a gazdasági fejlődésük színvonalában, társadalmi struktúrájukban, nemzetközi helyzetükben mutatkozó különbségek miatt bizonyos nézeteltérések merülnek fel, ezeket a nézeteltéréseket a proletár internacionalizmus alapján, elvtársi megvitatás és önkéntes, testvéri együttműködés útján sikeresen meg lehet és meg is kell oldani. Az ilyen nézeteltéréseknek nem szabad megbontaniuk a szocialista államok imperialistaellenes egységfrontját.

A kommunisták látják a szocialista világrendszer fejlődésének nehézségeit. A szocialista világrendszer azonban a társadalmi-gazdasági rend azonosságára, a szocialista országok alapvető érdekeinek és céljainak azonos voltára épül. Ez az azonosság a záloga annak, hogy a marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus elvei alapján legyőzhetők a fennálló nehézségek, tovább erősödhet a szocialista rendszer egysége.

A kapitalizmus fellegváraiban — amint ezt a legutóbbi idők esemé-

nyei is bizonyították — a munkásosztály a forradalmi harc, az egész demokratikus, imperialistaellenes mozgalom fő mozgató ereje.

A jelenlegi időszakot az jellemzi, hogy a munkásosztálynak, a nagy dolgozó tömegeknek nemcsak a gazdasági helyzetük megjavításáért, hanem a politikai követeléseik teljesítéséért vívott harca is erősödik. A létfontosságú érdekeiket védelmező dolgozók egyidejűleg harcolnak a szociális jogokért és a demokratikus szabadságjogokért. Követeléseik mindinkább közvetlenül a monopoltőke uralmi rendszere, politikai hatalma ellen irányulnak. Erősödik a széles dolgozó tömegek kívánsága, hogy gyökeresen megváltoztassák az ember kizsákmányolásán alapuló gazdasági és társadalmi rendet. A munkásság nagy osztálycsatái sok kapitalista országban megingatják a monopóliumok hatalmát, fokozzák a kapitalista társadalom bizonytalanságát és kiélezik ellentmondásait. Ezek a harcok előhírnökei olyan új osztályütközeteknek, amelyek alapvető társadalmi átalakulásokhoz, szocialista forradalomhoz, a más dolgozó rétegekkel szövetséges munkásosztály hatalmának megteremtéséhez vezethetnek.

A legutóbbi idők osztályütközetei csapást mértek a neokapitalizmus és a reformizmus hívei által terjesztett illúziókra, s újult erővel igazolták a marxizmus—leninizmus alaptételeit. A kommunista és munkáspártok a jobb- és „bal"-oldali opportunistáktól eltérően, a mélyreható gazdasági és szociális követelésekért, a fejlett demokráciáért vívott harcot nem állítják szembe a szocializmusért vívott harccal, hanem e harc részének tekintik. A monopóliumok gazdasági uralma és politikai hatalma ellen vívott harcban elérendő mélyreható demokratikus átalakulások elő fogják segíteni, hogy még szélesebb tömegek ismerjék fel a szocializmus szükségszerűségét.

A kialakult új helyzetben még nyilvánvalóbb lett, hogy szükség van a munkásosztály egységére. A tények, a munkásmozgalom harci tapasztalatai, az opportunizmus határozott bírálata, ami változatlanul feladata a kommunista és munkáspártoknak, fokozzák a reformista koncepciók válságát. A szociáldemokrácia soraiban differenciálódás megy végbe, s ez a vezetésben is tükröződik. A szociáldemokrácia egyes vezérei a monopoltőke, a kapitalizmus védelmére keltek. Mások hajlanak arra, hogy tekintetbe vegyék a dolgozó tömegek követeléseit gazdasági és szociális téren, a békéért és a haladásért vívott harc kérdéseiben.

A kommunisták döntő jelentőséget tulajdonítanak a munkásosztály egységének, ezért állást foglalnak a szocialistákkal és a szociáldemokratákkal való együttműködés mellett, hogy ma haladó demokratikus rendszert teremtsenek, és holnap felépítsék a szocialista társadalmat. Minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy ez az együttműködés megvalósuljon. Síkraszállnak a társadalom megújhodásában érdekelt más de-

mokratikus pártokkal és szervezetekkel való együttműködésért is. Az ezen az úton való előrehaladáshoz természetesen szükséges, hogy a szocialista pártok és a szocializmus mellett állást foglaló egyéb politikai szervezetek határozottan szakítsanak a burzsoáziával folytatott osztályegyüttműködés politikájával, s a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott hatékony harc politikáját folytassák.

A monopóliumok elleni harcban fontos szerepet játszanak a szakszervezetek, a dolgozók legszélesebb tömegszervezetei. Szerepük még nagyobb lehetne, ha a kapitalista világban a szakszervezeti mozgalom nem volna szétforgácsolt. Bár egyes vezetők mesterséges akadályokat gördítenek a különféle irányzatú szakszervezetek nemzeti és nemzetközi akcióegységének útjába, az utóbbi években erősödik a szakszervezeti mozgalom ilyen egységére való törekvés. A kommunisták következetes hívei a szakszervezeti egységnek egy-egy országon belül, valamint a nemzetközi téren is.

A munkásosztály valamennyi pártjának és szakszervezetének akcióegységére törekvő kommunista irányvonal fokozódó támogatásra talál. Az egység irányvonala növeli a munkásmozgalom lehetőségeit az imperialistaellenes harcban, lehetővé teszi, hogy bevonják ebbe a harcba a proletariátusnak azt a részét, amely mindmáig szervezetlen vagy a burzsoá pártokat követi. A kommunisták tökéletesíteni fogják politikai és ideológiai tevékenységüket annak érdekében, hogy megvalósuljon a munkásosztály egysége.

A monopoltőke uralma, a monopolista állam „mezőgazdasági programjainak" megvalósítása a kis- és középparasztság mind nagyobb részének elnyomorodásához vezet. A parasztság a legutóbbi időkben fokozódó ellenállást tanúsít ezekkel az intézkedésekkel szemben, s a városi dolgozók támogatásával tömeges megmozdulásokkal lép fel. A munkások és a parasztok szövetségének erősítése a monopóliumok és hatalmuk ellen vívott harc sikerének egyik alapfeltétele.

A nagytőke semmibe veszi a városi középrétegek többségének létérdekeit. A lakosság középrétegeinek nagy tömegei ezért — bár soraikban nincs meg az egység és e rétegek különösen fogékonyak a burzsoá ideológia iránt —, síkraszállnak érdekeik védelméért, bekapcsolódnak az általános demokratikus követelésekért vívott harcba. Mindinkább erősödik közöttük az a felismerés, hogy a munkásosztállyal való közös akciók létfontosságúak számukra.

Korunkban, amikor a tudomány közvetlen termelőerővé válik, az értelmiség mindinkább a bérmunkások sorait gyarapítja. Társadalmi érdekei összefonódnak a munkásosztály érdekeivel, alkotó törekvései a monopolista tulajdonosok érdekeibe ütköznek, akiknek a profit mindennél fontosabb. Noha az értelmiség különféle csoportjainak helyzete lényegesen különbözik egymástól, az értelmiségnek mégis mind na-

gyobb része kerül ellentétbe a monopóliumokkal és a kormányok imperialista politikájával. A burzsoá ideológia válsága és a szocializmus vonzereje elősegíti, hogy az értelmiség az imperialistaellenes harc útjára lépjen. A szellemi és a fizikai dolgozók szövetsége mind jelentősebb erővé válik a békéért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért, a termelés, a kulturális intézmények és a tájékoztatás demokratikus ellenőrzéséért, az oktatásnak a nép érdekét szolgáló fejlesztéséért vívott harcban.

A parasztság, a városi középrétegek és az értelmiség érdekeinek közeledése a munkásosztály érdekeihez, együttműködésük fokozódása a monopolista hatalom társadalmi bázisának összeszűkülésére vezet, élezi a monopóliumok hatalmának belső ellentmondásait és elősegíti a nagy néptömegek mozgósítását a monopóliumok, az imperializmus elleni harcra.

Nyugat-Európában, Amerikában, Japánban, Törökországban és más országokban az ifjúság egyre nagyobb része és fokozódó politikai tevékenysége a közélet fontos tényezőjévé vált.

Az ifjúság megmozdulásai a jelenlegi burzsoá társadalom mély válságát tükrözik. A dolgozó ifjúság, s mindenekelőtt a munkásifjúság, amelyet különösen kizsákmányolnak, és amely a kapitalizmusban semmilyen távlatot sem lát maga előtt, mind tevékenyebben bekapcsolódik az osztályharcba, belép a szakszervezetekbe, a kommunista és más demokratikus szervezetekbe. Az egyetemi hallgatók nagy tömegei nemcsak az elavult oktatási rendszer hiányosságai ellen lépnek fel, nemcsak azért a jogukért harcolnak, hogy saját szervezeteik legyenek és hatékonyan részt vehessenek a tanulmányi központok irányításában, hanem fellépnek az uralkodó osztályok politikája ellen is. A vietnami nép harcától és az imperializmus ellen vívott hősi harc más példáitól lelkesítve, mind több fiatal vesz részt az imperializmus ellen, a demokráciáért, a békéért és a szocializmusért küzdő nagy népi megmozdulásokban.

A kommunisták nagyra becsülik az ifjúsági mozgalom fellendülését, s tevékenyen részt vesznek benne. Terjesztik az ifjúság soraiban a tudományos szocializmus eszméit, megvilágítják, milyen veszélyesek a különféle álforradalmi eszmék, amelyek befolyásolhatják az ifjúságot, igyekeznek segíteni az ifjúságnak, hogy megtalálja a helyes utat az imperializmus ellen, érdekei védelmében vívott harcban. Az ifjúság előtt csakis a munkásmozgalommal és kommunista élcsapatával való szoros kapcsolat nyithat valóban forradalmi távlatokat.

Korunk fontos jellegzetessége a nők tömeges részvétele az osztályharcban, az imperialistaellenes mozgalomban és különösen a békéért vívott küzdelemben. Ez a részvétel az amerikaiak vietnami agressziója elleni tömeges megmozdulásokban nyilvánul meg legszemléletesebben.

Emelkedik a termelésben és más tevékenységi szférákban foglalkoztatott nők száma, politikai öntudatuk növekszik, erősödik a gazdasági és szociális jogokért vívott harcuk. A dolgozó nők követelik, hogy vessenek véget mindenfajta megkülönböztetésnek munkájuk bérezésében, követelik a teljesen egyenlő állampolgári jogokat és az anyaság védelmét szolgáló intézkedéseket stb. Mind tevékenyebben vesznek részt a munkás- és demokratikus erők harcaiban, mind nagyobb számban lépnek be a szakszervezetekbe. A kommunista pártok, amelyeknek tevékenységében a nők egyenlő jogokkal vesznek részt, határozottan támogatják követeléseiket, és a nők egyenjogúsítását az átlalános demokratikus mozgalom fontos elemének tekintik. A szocialista országokban biztosítva van a nők teljes egyenjogúsága, s példájuk nagy vonzerővel bír a tőkés világban élő nők harcára.

A társadalmi ellentmondások erős éleződésének eredményeképpen sok tőkésországban megnyílt a lehetőség, hogy a forradalmi munkásmozgalom monopóliumellenes és imperialistaellenes alapon szövetséget kössön a hívők nagy tömegeivel. A katolikus egyház és néhány más vallás ideológiai válságban van, amely megrendíti évszázados koncepcióikat és kialakult szervezetüket. Egyes országokban növekszik a kommunisták és a katolikusok, valamint más vallású hívők nagy demokratikus tömegeinek együttműködése és közös akcióik száma; nagyon időszerűvé vált párbeszédjük olyan kérdésekről, mint a háború és béke, a kapitalizmus és szocializmus, a neokolonializmus és a fejlődő országok; nagyon időszerűek a közös akciók az imperializmus ellen, a demokráciáért és a szocializmusért. A kommunistáknak az a meggyőződése, hogy éppen ezen az úton — a széles körű kapcsolatok és a közös akciók útján — haladva válik a hívők tömege az imperialistaellenes harc és a mélyreható társadalmi átalakulások tevékeny erejévé.

A monopóliumellenes és imperialistaellenes akcióegység során kialakulnak a kedvező feltételek minden demokratikus áramlatnak olyan politikai szövetségben való egyesítésére, amely képes arra, hogy döntően korlátozza a monopóliumoknak az ország gazdasági életében játszott szerepét, véget vessen a nagytőke hatalmának, és olyan mélyreható politikai és gazdasági átalakulásokat valósítson meg, amelyek a legkedvezőbb feltételeket biztosítják a szocializmusért vívott harc folytatásához. Ennek a demokratikus szövetségnek a fő ereje a munkásosztály. Az említett célok elérését mindenekelőtt a munkásosztály és a legszélesebb néprétegek különböző formákat öltő nagyszabású tömegmegmozdulásai teszik lehetővé. A kommunisták a parlamenti tevékenység minden lehetőségét felhasználják, de hangsúlyozzák, hogy a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcban a munkásosztály és minden dolgozó tömegmozgalmának kibontakozása a döntő mozzanat.

A gyarmati rendszer összeomlása jelentős mértékben gyengítette

az imperializmus hadállásait. *A legutóbbi évtizedben tovább növekedett az ázsiai, afrikai és latin-amerikai népek imperialistaellenes mozgalmának szerepe a világforradalmi folyamatban.* Egyes országokban ez a mozgalom antikapitalista tartalmat kap.

Ázsia és Afrika sok országában a nemzeti felszabadító mozgalom új szakaszába lépett. Ezeken a földrészeken sok nemzeti állam jött létre; ez lényegesen megváltoztatta a világ politikai szerkezetét, s közrejátszott abban, hogy az erőviszonyok az imperializmus rovására változtak meg. Majdnem teljesen megszűntek a régi gyarmatbirodalmak.

Afrika jövője és a béke ügye szempontjából nagy jelentősége van Afrika déli része, a gyarmati uralom egyik utolsó övezete felszabadításának. Angola, Mozambik, Portugál Guinea, Zimbabwe, Namibia és Dél-Afrika népeinek fegyveres harca súlyos csapásokat mér az imperializmus által támogatott fasiszta és fajüldöző rendszerekre, s új nagy győzelmek távlatát nyitja meg az afrikai forradalom előtt.

A világimperializmus ellen vívott harcban kiemelkedő szerepet játszik az arab felszabadító mozgalom. A Közel-Keleten és Afrikában kedvező hatást gyakorol az imperializmus és a neokolonializmus ellen harcoló egész mozgalomra. Az arab népeknek az imperializmus és az izraeli agresszió ellen vívott harca szerves része annak a világméretű közös harcnak, amelyet a szabadság és a szocializmus erői a nemzetközi imperializmus ellen vívnak.

E stratégiailag fontos és olajban gazdag térség népeinek fellendülő nemzeti felszabadító mozgalma és társadalmi haladása különösen nagy gyűlöletet kelt az imperialistákban és az olajmonopóliumokban, amelyek intrikákat és összeesküvéseket szőnek a mozgalom ellen, háborúkat robbantanak ki és más agresszív cselekményekhez folyamodnak.

Az ilyen akciók visszaverése, az összeesküvések meghiúsítása és az összes vívmányok megóvása szempontjából különösen nagy jelentőségű a társadalmi-gazdasági változások elmélyítése, a haladó nemzeti frontok létezése, a demokratikus szabadságjogok biztosítása a nagy tömegek és a haladó nemzeti erők számára.

A felszabadult országokban fejlődik a társadalmi differenciálódás. Éleződik a konfliktus egyfelől a munkásosztály, a parasztság és más demokratikus erők, közöttük a kispolgárság hazafias érzelmű rétegei, másfelől az imperializmus, a belső reakciós erők és a nemzeti burzsoázia azon elemei között, amelyek mindinkább hajlandók megalkudni az imperializmussal.

Több fiatal államban megnövekedett a munkásosztály társadalmi szerepe és politikai aktivitása. Növekszik az ázsiai és afrikai országok fiatal proletariátusa, valamint a szocialista országok és a tőkésállamok munkásosztálya között fennálló internacionalista kapcsolatok jelentősége.

Nagy forradalmi lehetőségei vannak a dolgozó parasztságnak. A dolgozó parasztság tevékenyen részt vesz az imperializmus ellen, a népek nemzeti felszabadításáért, a fiatal államok függetlenségének megszilárdításáért vívott harcban. A kommunisták fokozzák a parasztmegek körében végzett tevékenységüket, s terjesztik közöttük a proletár ideológiát.

Ázsia és Afrika független államainak többségében a politikai függetlenség, a szuverenitás megszilárdításának és védelmének feladata mellett a társadalmi fejlődés egyik központi problémájává vált a gazdasági elmaradottság leküzdése, a saját ipart is magában foglaló független nemzetgazdaság létrehozása és a nép életszínvonalának emelése. Ezeknek a problémáknak a megoldása feltételezi a mélyreható társadalmi-gazdasági átalakulást, demokratikus agrárreformok végrehajtását a dolgozó parasztság érdekében és részvételével, továbbá az idejétmúlt feudális és prefeudális viszonyok megsemmisítését, a külföldi monopóliumok túlsúlyának megszüntetését, a társadalmi és politikai élet, valamint az államapparátus gyökeres demokratizálását, a nemzeti kultúra újjászületését és haladó hagyományainak fejlesztését, a forradalmi pártok megerősítését, s ahol még nincsenek, ilyen pártok létrehozását. A szóban forgó államok társadalmi fejlődésének időszerű problémái jelenleg nemcsak az illető államok népei és a neokolonialisták között okoznak éles harcot, hanem belső társadalmi összeütközéseket is kiváltanak. Ázsia és Afrika független államai számára nagy jelentősége van a szocialista országokkal való baráti viszony és hatékony együttműködés megteremtésének.

Korunk forradalmi feltételeinek hatására a felszabadult országok haladó társadalmi fejlődésének sajátos formái jöttek létre, megnövekedett a forradalmi-demokratikus erők szerepe. Néhány fiatal állam nem kapitalista útra lépett, olyan útra, amely biztosítja a gyarmati múltból örökölt elmaradottság megszüntetésének és a szocialista fejlődésre való áttéréshez szükséges feltételek megteremtésének lehetőségét. A szocialista orientáció ezekben az országokban utat tör magának, leküzdi a nagy nehézségeket és kiállja a megpróbáltatásokat. Ezek az államok elszánt harcot folytatnak az imperializmus és a neokolonializmus ellen.

Azok az országok, amelyek kapitalista útra léptek, nem voltak képesek arra, hogy akár egyet is megoldjanak alapvető problémáik közül. Ezekben az országokban a belső reakció a nép növekvő elégedetlenségébe ütközve, az imperializmus támogatásával támadást indít a demokratikus szabadságjogok ellen, sok esetben pedig kegyetlenül elnyomja a tömegek demokratikus és hazafias mozgalmát. Konfliktusokat szít a nemzetiségi, etnikai, vallási, törzsi és nyelvi csoportok

között, s ily módon ezen országok kivívott függetlenségét is veszélyezteti.

Az imperializmus különösen ellenséges magatartást tanúsít a haladó rendszerű országokkal szemben. Az imperialisták szeretnék letéríteni ezeket az országokat a maguk választotta útról, s megkísérlik, hogy szétzüllesszék politikai pártjaikat, saját befolyásuk alá rendeljék művelődési és kulturális intézményeiket, tömegtájékoztatási eszközeiket, megszervezik ottani ellenforradalmi ügynökhálózatukat és támogatják az államapparátus és a fegyveres erők reakciós elemeit. A kommunistaellenes előítéleteket arra próbálják felhasználni, hogy viszályt keltsenek a hazafiak között.

A nemzeti fejlődésből és a társadalmi haladásból eredő feladatok megoldásának, a neokolonialista mesterkedések hatékony visszautasításának útja a néptömegek mozgósítása, a proletariátus, a parasztság szerepének fokozása, a dolgozó ifjúság, a diákság, az értelmiség, a városi középrétegek, a hadseregbeli demokratikus körök, valamennyi hazafias haladó erő tömörítése. Ezért az összefogásért szálltak síkra a kommunista és munkáspártok.

A kommunisták védelmezik népeik szabadságát, nemzeti függetlenségét és szocialista jövőjét, ők a tudományos szocializmus eszméinek hordozói, a nemzeti felszabadító mozgalom élharcosai. E mozgalom érdekei, a közelmúltban felszabadult országokban élő népek társadalmi haladásának érdekei megkövetelik a kommunista pártok és a többi haladó és hazafias erő szoros együttműködését. A kommunizmussal szembeni ellenséges magatartás, a kommunisták üldözése árt a népek nemzeti és társadalmi felszabadulásáért vívott harcnak.

Latin-Amerika országainak többsége a múlt század elején kivívta állami függetlenségét. Összességüket tekintve, a kapitalista fejlődés meglehetősen hosszú útját járták be, s kialakult, harcban növekszik és erősödik a nagy létszámú városi és falusi proletariátus; gyakorlatilag valamennyi országban működik kommunista párt. Latin-Amerika népei harcolnak közös elnyomójuk és kizsákmányolójuk, az amerikai imperializmus ellen, amely az egész kontinenst függő helyzetbe kényszerítette és stratégiai hátországának tekinti. E népek közül egyesek még a gyarmati uralom ellen harcolnak. Az igazi nemzeti szuverenitásért és gazdasági függetlenségért vívott harcuk összefonódik a tőkés kizsákmányolás, s főként a külföldi és helyi monopóliumok és a latifundiumok urai ellen vívott éles osztályharccal. Sok országban fennmaradtak a feudális csökevények, és nagy tömegekben élnek föld nélküli parasztok. Folyik a harc a demokratikus követelésekért és a zsarnoki diktatúrák ellen, amelyek rendkívül negatív tényezőt képviselnek a kontinens történelmi fejlődésében.

A kubai forradalom átszakította az imperialista elnyomás láncát

Latin-Amerikában, s az amerikai kontinens első szocialista államának megalakulására vezetett. Ez történelmi fordulat volt, s a forradalmi mozgalom új korszakát nyitotta meg. A világnak ebben a térségében harcos, demokratikus és imperialistaellenes mozgalmak, forradalmi folyamatok bontakoznak ki, amelyek utat nyitnak a szocializmus felé.

A proletariátus, a kommunista és munkáspártok mind fontosabb szerepet töltenek be Latin-Amerika imperialistaellenes mozgalmában. E mozgalom történelmi előnye és továbbfejlődésének garanciája a munkásosztály léte és tevékenysége. A nagy tömegek különböző formákban harcolnak gazdasági és politikai követeléseik teljesítéséért, forradalmi céljaik megvalósításáért. Az imperializmus és a belső reakció agresszivitása ellen küzdő népi mozgalom előrehalad Latin-Amerikában. Néhány országban felhasználja a fegyveres utat. A küzdelemben fokozódik a munkásosztály harckészsége, öntudatra ébred a parasztság, felkelnek a falusi tömegek. Így rakják le a munkás-paraszt szövetség alapjait.

A proletariátussal szövetségben lépnek fel a nép nagy tömegei, az egyetemi hallgatók, a haladó értelmiség, a városi lakosság középrétegeinek nagy létszámú csoportjai. Mind nagyobb erővé válik a közös tevékenység és a reakciós rendszerek ellen irányuló antiimperialista egység. A kizsákmányolás, a nagy tömegek nyomora és az imperialista iga ellen vívott harc fellendülése arra vezet, hogy a haladó törekvések a progresszív egyházi körökben is visszhangra találnak. Néhány ország fegyveres erőin belül hazafias és demokratikus irányzatok fejlődnek ki.

Az imperialistaellenes harc szempontjából elsőrangú fontossága van a szocialista rendszer, a munkásmozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom közötti szövetség erősítésének.

3.

A jelenkori társadalmi-politikai világhelyzet lehetővé teszi, hogy az imperializmus elleni harcot új szintre emeljük. Ha fokozzuk a támadást az imperializmus ellen, döntő fölénybe kerülhetünk, vereséget mérhetünk agressziós és háborús politikájára. Ez határozottan megköveteli a konkrét és gyakorlati intézkedéseket és akciókat valamennyi kontinensen, hogy világos távlatot mutassunk a demokratikus és haladó erőknek, mindazoknak, akiknek érdekük, hogy megoldjuk az emberiséget nyugtalanító nagy problémákat, a népek békéjének és biztonságának problémáját.

A tanácskozáson képviselt kommunista és munkáspártok, történelmi felelősségük tudatában, egységes akciókra szólítják fel a világ összes kommunistáit, az imperializmus minden ellenfelét, mindazokat, akik készek harcolni a békéért, a szabadságért és a haladásért.

Az akcióegység elsőrendű célja *a hős vietnami nép sokoldalú támogatása.* A tanácskozás felhív mindenkit, akinek drága a béke és a

nemzeti függetlenség ügye, fokozza harcát azért, hogy az amerikai imperializmust arra kényszerítsük: vonja ki az intervenciós csapatokat Vietnamból, szüntesse meg az ország belügyeibe való beavatkozást, s tartsa tiszteletben a vietnami népnek azt a jogát, hogy maga oldja meg saját problémáit. A vietnami hazafiak végleges győzelmének elvi jelentősége van a diktátum és az önkény imperialista politikája ellen harcoló népek pozícióinak erősítése szempontjából. Ahhoz, hogy ezt a győzelmet közelebb hozzuk, szükség van a szocialista rendszer valamennyi államának összehangolt lépéseire, az összes kommunista és munkáspárt, az összes haladó párt és demokratikus tömegszervezet, valamint minden szabadságszerető és békeszerető erő közös erőfeszítésére. A tanácskozás üdvözli a Dél-vietnami Köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának létrehozását, s fontos szakasznak tekinti a vietnami nép hősi felszabadító harcában. A tanácskozás harcra hív a párizsi tárgyalások sikerének biztosításáért, amely teljes mértékben lehetséges a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front által javasolt tíz pont alapján.

Az imperialistaellenes erők akcióegységének változatlanul fő láncszeme az a harc, amelyet a háborús veszély, a népek tömeges kiirtásával fenyegető termonukleáris világháború veszélye ellen, a világbékéért vívnak. A szocialista országok, a nemzetközi munkásosztály, a nemzeti felszabadító mozgalom, valamennyi békeszerető állam, társadalmi szervezet és tömegmozgalom egyesült erőfeszítéseivel elejét lehet venni a világháborúnak.

A béke védelme elválaszthatatlan attól a harctól, melynek célja, hogy rákényszerítsük az imperialistákra a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élését, amely megköveteli, hogy tiszteletben tartsák minden — kis vagy nagy — állam szuverenitásának, egyenjogúságának, területi sérthetetlenségének, a más államok belügyeibe való be nem avatkozásnak elveit, s minden népnek azt a jogát, hogy szabadon válassza meg társadalmi-gazdasági és politikai rendszerét, s hogy a megoldatlan nemzetközi kérdéseket politikai úton, tárgyalások útján oldják meg.

A békés egymás mellett élés politikája elősegíti a fejlődő országok gazdasági és társadalmi problémáinak kedvező megoldását.

A békés egymás mellett élés politikája nem mond ellent az elnyomott népek azon jogának, hogy a felszabadulásukért vívott harcban azt az utat válasszák, amelyet szükségesnek tartanak — akár a fegyveres, akár a nem fegyveres harc útját —, és semmiképpen sem jelenti a reakciós rendszerek támogatását. Hasonlóképpen kétségtelen: minden nép vitathatatlan joga, hogy fegyveresen védekezzék az imperialista agresszorok merényleteivel szemben, felhasználja más népek támogatását ehhez az igazságos ügyhöz. Ez a népek közös imperialistaellenes harcának szerves része.

A békés egymás mellett élés politikája megakadályozza az imperializmus kísérleteit, hogy belső ellentmondásait a nemzetközi feszültség fokozásának és a háborús veszély tűzfészkei felszításának útján küzdje le. Ez a politika nem jelenti sem a társadalmi és politikai status quo fenntartását, sem az ideológiai harc gyengítését. E politika nemzeti és világviszonylatban elősegíti az osztályharc kifejlődését az imperializmus ellen. A tőkésországokban a dolgozók és kommunista pártjaik elidegeníthetetlen, vitathatatlan joga és kötelessége az elszánt osztályharc a monopóliumok és hatalmuk megszüntetéséért, igazi demokratikus rendszer megteremtéséért, a szocialista hatalom létrehozásáért, bármilyen út vezessen is e cél eléréséhez. A világ kommunistái szolidárisak ezekkel az igazságos harcokkal.

Az imperializmus elleni tömegakciók egyik feltételét alkotják annak, hogy a békés egymás mellett élés politikája megvalósuljon. Ez a háborús uszítók, reakciósok és monopolista fegyvergyárosok ellen irányuló politika megfelel az elnyomás és a kizsákmányolás valamennyi formája ellen vívott forradalmi harc közös érdekeinek, elősegíti valamennyi nép barátságának erősödését, a gyümölcsöző gazdasági, műszaki-tudományos és másfajta együttműködés kifejlődését a különböző társadalmi rendszerű országok között a társadalmi haladás érdekében.

A kommunisták kötelességüknek tekintik, hogy harcoljanak az imperialista köröknek a nemzetközi feszültség fokozására irányuló politikája, s bármiféle kísérlete ellen, hogy visszatérjenek a hidegháborús időkhöz. A kommunisták állást foglalnak a feszültség enyhülése mellett, ami egyike a népek legsürgetőbb és legidőszerűbb követeléseinek.

A béke megőrzése érdekében a leghalaszthatatlanabb feladat, hogy elejét vegyék az atomfegyver elterjedésének, hatályba léptessék az atomfegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést. A kommunista pártok síkraszállnak e szerződés ratifikálásáért, mert egy láncszemnek tekintik azoknak az intézkedéseknek a sorában, amelyek célja a nukleáris leszerelés, az atomfegyverkészletek megsemmisítése. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy törvényen kívül helyezzék a nukleáris fegyvert, megszüntessék gyártását és a vele végzett mindenfajta kísérleteket.

A nemzetközi légkör megjavítása és az államok közötti bizalom erősítése szempontjából nagy gyakorlati jelentősége lenne atomfegyvermentes övezetek létrehozásának a világ különböző részein.

A fő erőfeszítéseket a nukleáris fegyver eltiltására kell irányítani. Az atomenergiát kizárólag békés célokra kell felhasználni.

Fokozni kell a harcot a bakteriológiai és vegyi fegyver hathatós eltiltásáért; e fegyvert az amerikai haderők nagymértékben alkalmazták Vietnamban.

A népek alapvető érdekei megkövetelik, hogy fokozzuk a harcot

az imperializmus minden formája ellen, kiváltképpen az Egyesült Államok és más imperialista államok hadiipari komplexuma ellen. Felhívunk minden békeszerető erőt, fokozzák a harcot a katonai költségvetések erőteljes csökkentéséért, a hatékony nemzetközi ellenőrzés alatt történő általános és teljes leszerelésért avégett, hogy azokat az eszközöket, amelyeket jelenleg a fegyverkezési hajsza emészt fel, a dolgozók életének megjavítására, az egészségügy és a közoktatás fejlesztésére, a fejlődő országok megsegítésére fordítsák.

A békeharcban az általános jellegű feladatok mellett vannak igen fontos sajátosabb vagy regionálisabb jellegű feladatok, amelyek a biztonság fenntartását érintik az egyes földrészeken és földrajzi övezetekben. Ezeknek az egymással szorosan összefüggő kérdéseknek a megoldása megfelel valamennyi kommunista, valamennyi imperialistaellenes erő, a világ minden népe érdekeinek és törekvéseinek.

Az egyetemes béke érdekei megkövetelik a katonai tömbök megszüntetését. A kommunista és munkáspártok úgy vélték és úgy vélik, hogy a katonai tömböknek az imperialista erők által kikényszerített létezése és a más államok területén levő katonai támaszpontok akadályt képeznek az államok együttműködésének útjában. A biztonság igazi szavatolásának és minden egyes európai állam haladásának egyik feltétele az lenne, ha olyan hatékony európai biztonsági rendszer jönne létre, amely a kontinens minden államának egyenjogú kapcsolatain és kölcsönös megbecsülésén, valamennyi európai nemzet egyesített erőfeszítésein alapul. A szocialista országok ebből kiindulva már állást foglaltak a NATO és a Varsói Szerződés egyidejű feloszlatása mellett.

Az értekezlet erélyesen elítéli az imperialista hatalmaknak — mindenekelőtt az Egyesült Államoknak, az NSZK-nak és Nagy-Britanniának — arra irányuló provokációs kísérleteit, hogy még inkább aktivizálják a NATO tevékenységét. Éppen a NATO feloszlatása lenne a döntő lépés azon az úton, amely elvezet valamennyi tömb, minden idegen területen levő külföldi katonai támaszpont megszüntetéséhez, a megbízható kollektív biztonsági rendszer megteremtéséhez. A béke érdekében a népek azt követelik az imperialista államoktól, hogy vessenek véget atomfegyvert hordozó bombázógépeik külföldi területek fölött végrehajtott repüléseinek, tiltsák meg atomfegyverrel felszerelt hadihajók és tengeralattjárók befutását külföldi kikötőkbe, mondjanak le minden erőszakos akcióról és az erő alkalmazásával való fenyegetőzésről.

Az európai népek gondjaiban és vágyaiban elsőrendű helyet foglal el a kontinens tartós biztonsága megteremtésének problémája. A Varsói Szerződés tagállamainak 1966-ban Bukarestben és 1969-ben Budapesten megtartott tanácskozása, valamint az 1967-ben megrendezett Karlovy

Vary-i értekezlet megjelölte az európai biztonsági rendszer megteremtését célzó akciók és intézkedések konkrét programját.

Küzdeni kell az Európában fennálló határok, köztük az Odera—Neisse határ és az NDK és az NSZK között húzódó határ megmásíthatatlanságáért, a Német Demokratikus Köztársaság nemzetközi jogainak elismeréséért, annak megakadályozásáért, hogy Nyugat-Németország bármilyen formában atomfegyverhez jusson, küzdeni kell azért, hogy az NSZK mondjon le egész Németország egyedüli képviseletére támasztott igényéről, Nyugat-Berlinnek különleges politikai egységként való elismeréséért, a müncheni diktátum kezdettől való érvénytelenségének elismeréséért, valamennyi neonáci szervezet betiltásáért. Az európai béke és biztonság megköveteli a nyugat-németországi revánsista erők megfékezését, az európai népek azon feltétlen jogának biztosítását, hogy amerikai beavatkozás nélkül saját kontinensük gazdái legyenek, az európai államok kölcsönösen előnyös gazdasági és tudományos-műszaki együttműködését, a feszültség tényleges enyhülésén és kölcsönös bizalmon alapuló államközi kapcsolatok megteremtését.

Feltétel nélkül tiszteletben kell tartani a semleges államok sérthetetlenségének elvét. Ezek az államok igen nagy mértékben hozzájárulhatnak a békés egymás mellett élés politikájához, ha kihasználnak minden lehetőséget, hogy a feszültség csökkentése és a béke szellemében járjanak el.

Minden említett irányban nagyfokú aktivitásra van szükség. Az európai biztonság problémáját a kezdeményező szellemben konkrét, gyakorlati intézkedésekre törekedve kell megközelíteni.

A legfontosabb békekezdeményezés az európai népek széles körű kongresszusának megtartása, amely előkészíti és megkönnyíti az államok összeurópai értekezletének összehívását.

A tanácskozás felszólítja a nemzetközi közvéleményt, hogy lankadatlanul és aktívan vállaljon szolidaritást azokkal a népekkel és országokkal, amelyek az imperializmus agresszív merényleteinek állandó célpontjai: a Német Demokratikus Köztársasággal, a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal és az egész koreai néppel. A tanácskozás síkraszáll a Kínai Népköztársaság törvényes jogainak az ENSZ-ben való visszaállításáért, és azért, hogy Tajvan szigetét. melyet jelenleg az Egyesült Államok fegyveres erői tartanak megszállva, adják vissza a népi Kínának. A Kubai Köztársaság védelme változatlanul kötelessége a kommunistáknak és minden más forradalmi és imperialistaellenes erőnek Latin-Amerikában és az egész világon.

Mi, kommunisták, egységes akciókra hívunk fel minden imperialista agressziós cselekmény ellen, az imperializmus által kirobbantott helyi háborúk ellen, és az intervenció más formáinak alkalmazása ellen a világ bármely térségében. Az imperializmus és az izraeli vezető körök

folytatódó agresszív politikája láttán kijelentjük, hogy szolidárisak vagyunk az arab népekkel, amelyek az izraeli hódítók által elfoglalt területek visszaadását követelik; e területek visszaadása halaszthatatlan és elengedhetetlen feltétele annak, hogy megteremtsék a békét, és a Biztonsági Tanács 1967. novemberi határozatának teljes végrehajtása alapján politikailag rendezzék a közel-keleti helyzetet.

A kommunisták megerősítik szolidaritásukat az ázsiai, afrikai és latin-amerikai népek harcával, amelyet a függetlenségért és a nemzeti szuverenitásért, az imperialista körök, a monopóliumok mindenfajta gazdasági és politikai hegemóniájának lerázásáért, az imperialista hatalmak által rájuk kényszerített katonai szövetségek és tömbök rendszeréből való kilépésért, a földrészeiken folytatott fegyverkezési verseny fokozásának, a feszültségi gócok fenntartásának és újabb ilyen gócok létrehozásának imperialista irányzata ellen, a külföldi katonai támaszpontok megszüntetéséért és az összes népek szabad fejlődését előmozdító kapcsolatok megteremtéséért vívnak.

Teljesen meg kell szabadítani földgolyónkat a gyarmatosítás szégyenétől, meg kell semmisíteni utolsó gócait, nem szabad megengedni, hogy új, álcázott formákban feléledjen. Ez korunk parancsa.

Felhívjuk az összes jóakaratú embereket, a demokrácia minden hívét, hogy közös cselekvéssel szüntessék meg a gyarmatosítás maradványait, s harcoljanak a neokolonializmus ellen. Határozott nemzetközi intézkedéseket követelünk az angolai, mozambiki, Portugál Guinea-i, zimbabwei, namibiai és dél-afrikai hazafiak és a világ minden elnyomott népének támogatására.

Korunk egyik nagy problémája, amelyre a kommunista és munkáspártok felhívják a közvélemény figyelmét, s amelynek megoldásáért erélyesen harcolnak, sok ország és egész kontinensek elmaradottságának — a hosszú gyarmati és imperialista uralom következményeinek — megszüntetése. Ezeknek az országoknak a fő feladata jelenleg a gazdasági, társadalmi és politikai fejlődés, amelyet csak az imperializmustól való igazi függetlenség kivívásának keretei között, és a mélyreható demokratikus és forradalmi átalakulások eredményeképpen valósíthatnak meg. E feladatok megoldása céljából mozgósítani és egyesíteni kell mindezen országok haladó erőit, s fejleszteni kell egymás közötti, valamint a szocialista országokhoz fűződő kölcsönösen előnyös kapcsolataikat.

Úgy véljük, hogy feltétlenül erősíteni kell a harcot a fasiszta veszély ellen, és könyörtelen visszavágásban kell részesíteni a fasiszta jellegű támadásokat. Amikor az imperializmus válsága éleződik, s erősödik a reakció törekvése, hogy a demokratikus és forradalmi erők durva elnyomásának eszközeit alkalmazza — a fasizmus fokozza aktivitását. Görögországban az újfasizmus megkaparintotta a hatalmat.

Spanyolországban az „ultrák" megkísérlik, hogy visszatérjenek a megtorlások fasiszta módszereihez, s meddő erőfeszítéseket tesznek, hogy megállítsák a hatalmas tömegmozgalmat. Portugáliában a növekvő népi mozgalom nyomása alatt válságba jutott fasizmus megkísérli, hogy terrorista politikájának tényleges folytatását a liberalizálás demagóg hangoztatásával leplezze. Nyugat-Németországban az újfasiszták nyíltan kijelentették, hogy igényt tartanak a hatalomra. Aktivizálódnak az újfasiszta erők más országokban is. A neofasizmus összefonódik a reakciós államcsínyeket szervező imperialista hírszerző szervek tevékenységével.

A fasizmus e megnyilatkozásai a néptömegek növekvő ellenállásába ütköznek. Ennek az ellenállásnak a sikeréhez szükség van minden antifasiszta erő egységes akcióira, valamint arra, hogy fokozott nemzetközi támogatást kapjanak a kommunista és munkáspártoktól, s az összes országok demokratikus és haladó mozgalmaitól.

A fasiszta rendszerek ellen vívott harc lényeges része az imperializmus ellen, a demokratikus szabadságjogokért indított akcióknak. Minden demokratának és a szabadság minden hívének — tekintet nélkül politikai felfogására, világnézetére, vagy vallásos meggyőződésére — közös feladata, hogy fokozott, reális támogatásban részesítse a nemzeti haladó erőket, amelyek a reakció és a fasizmus olyan gócai ellen küzdenek, mint amilyenek a spanyol és a portugál kormány, a görög ezredesek reakciós juntája, a latin-amerikai katonai-oligarchikus klikkek, s küzdenek az amerikai imperializmus szolgálatába szegődött összes zsarnoki rendszer ellen.

Mi, kommunisták, ismét azzal a felhívással fordulunk a világ minden becsületes emberéhez, hogy egyesült erővel harcoljon *a fajüldözés embergyűlölő ideológiája és gyakorlata ellen.* Felhívunk a legszélesebb körű tiltakozó mozgalom kibontakoztatására, a jelenkor legszégyenletesebb jelensége az Egyesült Államok 25 milliós néger lakosságának barbár üldözése ellen, a dél-afrikai és rhodesiai fajüldöző terror ellen, a megszállt területek és Izrael arab lakosságának üldözése ellen, a faji és nemzetiségi megkülönböztetés ellen, a cionizmus és az antiszemitizmus ellen, amelyeket reakciós tőkés erők szítanak, s felhasználják őket a tömegek politikai megtévesztésére.

Az imperializmus a fajgyűlöletet a népek megosztására és saját uralmának fenntartására használja fel. A nagy néptömegek elutasítják a fajüldözést és bevonhatók az ellene folytatott aktív harcba. Megmozdulásaik során érthetik meg, hogy a fajüldözés kiirtása szoros kapcsolatban áll az egész imperializmus és ideológiai bástyái ellen vívott küzdelemmel.

Az alapvető emberi szabadságjogok eltiprására törekvő imperializmus ellen vívott harc érdekei lankadatlan küzdelmet követelnek a

szólás-, a sajtó- a gyülekezési, a tüntetési és a szervezkedési szabadságjogok védelméért és kivívásáért, minden állampolgár egyenjogúságáért és *a társadalmi élet minden területének demokratizálásáért.* Keményen vissza kell verni a reakció minden olyan kísérletét, amellyel — így a népellenes törvényhozás segítségével — meg akarja semmisíteni a súlyos osztályharcokban kivívott demokratikus jogokat és szabadságjogokat. Rendszeresen síkra kell szállni mind nemzeti, mind pedig nemzetközi síkon a halálos veszélybe került hazafiak és demokraták megmentéséért, a kommunistákkal és más hazafiakkal szemben alkalmazott bírói önkény ellen; harcolni kell a börtönökben sínylődő hazafiak és demokraták kiszabadításáért és védelmezni kell a politikai menedékjogot.

Mi, kommunisták, szembeszállunk a népek és a nemzeti kisebbségek elnyomásának minden formájával, állást foglalunk amellett, hogy minden nemzet és nemzetiség fejlessze saját kultúráját és nyelvét; szilárdan védelmezzük minden nép önrendelkezési jogát.

Nekünk, kommunistáknak, meggyőződésünk, hogy nem lehet véget vetni az imperialista agresszió politikájának, nem lehet mindörökre megszüntetni a kolonializmust és neokolonializmust, nem lehet kiirtani a fasizmus és a faji elnyomás gyökereit, ha nem vívunk elszánt harcot a monopoltőke hatalma ellen, s az olyan demokratikus követelésekért, amelyeknek megvalósítása meggyengíti az egész imperializmus hadállásait, és alapjaiban megrendíti uralmát. Ezáltal kedvező feltételek jönnek létre a munkásmozgalom végső céljainak eléréséhez.

A jelenlegi helyzet megköveteli az imperializmus ellen irányuló harci szolidaritás megerősítését a szocialista országok népei, a nemzetközi munkásmozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom minden osztaga között.

A kommunisták ma rendkívül időszerű feladatnak tekintik az imperializmus bűnös politikájának leleplezését és a közvélemény éberségének fokozását az imperializmus agresszív szándékaival és terveivel szemben.

A tanácskozás részvevői felhívással fordulnak a munkásokat, parasztokat, alkalmazottakat, az ifjúságot, diákságot, az értelmiséget és a nőket képviselő szervezetekhez, a különböző politikai felfogású, filozófiai és vallási meggyőződésű társadalmi rétegekhez és csoportokhoz, a tőkésországok reálisan gondolkodó személyiségeihez, az összes demokratikus párthoz, haladó nemzeti és nemzetközi társadalmi szervezethez, egyesítsék erőfeszítéseiket a kommunista pártok erőfeszítéseivel, hogy az imperialistaellenes harcban közös akciókat valósítsanak meg a feszültség enyhítéséért és a béke védelméért. Meghívjuk mindnyájukat, vegyenek részt az imperialistaellenes harc kérdéseinek legszélesebb körére vonatkozó széles körű, építő jellegű véleménycserében.

A kommunisták úgy lépnek fel, mint az összes haladó, hazafias

és békeszerető erőkkel nemzeti keretekben, valamint regionális és világméretekben kialakítandó akcióegység legdemokratikusabb módszerű előkészítésének és megvalósításának hívei. Minden tőlük telhetőt megtesznek azért, hogy a sok különféle imperialistaellenes áramlat és mozgalom között nagyobb megértést teremtsenek, s ennek során figyelembe veszik sajátosságaikat, tiszteletben tartják önállóságukat. A kölcsönös együttműködés önként és közös megegyezéssel megválasztott formái lehetővé teszik, hogy az imperializmus ellen vívott harcot új, a jelenlegi helyzet követelményeinek megfelelő szintre emeljük.

4.

A tanácskozás részvevőinek véleménye szerint a legfontosabb feltétel ahhoz, hogy a kommunista és munkáspártok megsokszorozzák részvételüket a népek előtt álló problémák megoldásában, magának a kommunista mozgalom egységének a jelenkor követelményeit kielégítő magasabb szintre emelése. Ez minden párttól határozott és állandó erőfeszítést követel. *A kommunista és munkáspártok tömörítése — valamennyi imperialistaellenes erő egyesítésének legfontosabb tényezője.*

A tanácskozás részvevői megerősítik azt a közös álláspontjukat, hogy a testvérpártok kölcsönös kapcsolatainak alapját a proletár internacionalizmus, a szolidaritás és a kölcsönös támogatás elvei, az önállóság és az egyenjogúság tiszteletben tartásának, valamint az egymás belügyeibe való be nem avatkozásnak az elvei alkotják. Ezeknek az elveknek a szigorú megtartása elengedhetetlen feltétele annak, hogy fejlődjék a testvérpártok elvtársi együttműködése, s erősödjék a kommunista mozgalom egysége. A testvérpártok együttműködésének természetes formái a kétoldalú tanácskozások, a regionális találkozók, a kommunista mozgalomban elfogadott elvek alapján tartott nemzetközi tanácskozások. Ezek az elvek és formák minden lehetőséget megteremtenek ahhoz, hogy a kommunista és munkáspártok a forradalmi világmozgalom növekvő sokféleségének helyzetében egyesítsék erőfeszítéseiket a közös célokért vívott harcban. Minden pártnak egyenlő jogai vannak. Jelenleg, amikor a nemzetközi kommunista mozgalomnak nincs vezető központja, különösen megnövekszik a jelentősége annak, hogy a kommunisták önként egybehangolják akcióikat az előttük álló feladatok sikeres megoldása érdekében.

A kommunista és munkáspártok akcióegysége elő fogja mozdítani a kommunista mozgalom összefogását a marxizmus—leninizmus elvei alapján. A jelenkor forradalmi és általános demokratikus mozgalmai előtt álló, fontos gyakorlati feladatok megoldását célzó szolidaritási akciók előmozdítják az elengedhetetlen tapasztalatcserét a kommunista mozgalom különböző osztagai között. Hozzájárulnak a marxista—leni-

nista elmélet gazdagodásához és alkotó fejlesztéséhez, az időszerű politikai kérdésekben elfoglalt internacionalista, forradalmi álláspontok megerősítéséhez.

A tanácskozás részvevői kinyilatkoztatják pártjaik hajthatatlan akaratát, hogy a nemzetközi tőke teljes legyőzése felé való előrehaladás jegyében minden lehetőt megtesznek a dolgozó tömegek és a társadalmi haladás érdekében. Az imperializmus ellen, az általános demokratikus követelések megvalósítására irányuló közös akciókat a szocialista forradalomért, az ember ember általi kizsákmányolásán alapuló rendszer felszámolásáért vívott harc részének és szakaszának tekintik.

A tanácskozás részvevői meg vannak győződve arról, hogy minden kommunista párt politikájának hatékonysága a saját országában elért sikereitől és a többi testvérpárt sikereitől, együttműködésük mértékétől függ. Minden kommunista párt a saját munkásosztályának és népének, s egyidejűleg a nemzetközi munkásosztálynak is felelős tevékenységéért. A kommunista és munkáspártok nemzeti és nemzetközi felelőssége elválaszthatatlan egymástól. A marxisták—leninisták egyszerre hazafiak és internacionalisták, elvetik a nacionalista szűklátókörűséget, a nemzeti érdekek tagadását vagy lebecsülését és a hegemonista törekvéseket. A kommunista pártok — a munkásosztály és valamennyi dolgozó pártjai — egyúttal az igazi nemzeti érdekek zászlóvivői is, ellentétben az ezen érdekeket eláruló reakciós osztályokkal. A kapitalizmus körülményei között harcoló kommunista párt azzal járul hozzá a legnagyobb mértékben a szocializmus és a proletár internacionalizmus ügyéhez, ha a munkásosztály és szövetségesei kivívják a hatalmat.

A kommunista és munkáspártok rendkívül változatos, sajátos körülmények között fejtik ki tevékenységüket, ami megköveteli, hogy ennek megfelelően közelítsék meg a konkrét feladatok megoldását. Minden egyes párt a marxizmus—leninizmus alapelveitől vezérelve, a konkrét nemzeti körülményekkel számolva, teljesen önállóan dolgozza ki politikáját, határozza meg a harc irányát, formáit és módszereit, a körülményektől függően választja a szocializmusra való áttérés békés vagy nem békés útját, valamint a szocializmus építésének formáit és módszereit országában. Ugyanakkor a körülmények sokfélesége, amelyek között a kommunista pártok tevékenykednek, a gyakorlati feladatok más-más megközelítése, sőt az egyes kérdésekben mutatkozó nézeteltérések nem gátolhatják a testvérpártok egybehangolt fellépését a nemzetközi küzdőtéren, különösképpen nem az imperialistaellenes harc alapvető problémáit illetően.

Minél erősebb és összeforrottabb egy-egy kommunista párt, annál jobban töltheti be szerepét mind hazájában, mind pedig a nemzetközi kommunista mozgalomban.

A kommunisták számot vetnek azzal, hogy mozgalmunk az óriási

történelmi sikerek mellett fejlődése során az utóbbi években nagy nehézségekkel találta magát szemben. Még vannak azonban győződve arról, hogy legyőzik a nehézségeket. Ez a meggyőződés azon a tényen alapul, hogy a nemzetközi munkásosztály távlati céljai és érdekei közösek, minden kommunista párt arra törekszik, hogy megtalálja a felmerült problémák olyan megoldását, amely megfelel mind a nemzeti, mind az internacionalista érdekeknek, a kommunisták forradalmi küldetésének. A kommunistáknak azon az akaratán alapul, hogy nemzetközi méretű összefogást érjenek el.

A kommunista és munkáspártok néhány nézetkülönbség ellenére hangsúlyozzák: eltökélt szándékuk, hogy egységes frontban harcoljanak az imperializmus ellen.

A keletkezett nézeteltérések közül némelyek a véleménycsere folyamán megszűnnek vagy eltűnnek, amint az események fejlődése világosságot teremt az események lényegében. Más nézeteltérések tartósak lehetnek. A tanácskozás meggyőződése, hogy a vitás problémákat helyesen meg lehet és meg is kell oldani oly módon, hogy minden formában erősítjük a kommunista pártok együttműködését, bővítjük a pártközi kapcsolatokat, kölcsönösen tanulmányozzuk a tapasztalatokat, elvtársi vitákat és konzultációkat tartunk, s a nemzetközi küzdőtéren egységes akciókat hajtunk végre. Minden párt internacionalista kötelessége, hogy minden lehető módon előmozdítsa a kapcsolatok javulását és a kölcsönös bizalom fejlődését valamennyi párt között, s újabb erőfeszítéseket tegyen a nemzetközi kommunista mozgalom egységének erősítése érdekében. A konkrét tevékenység kollektív elemzése előmozdítja ennek az egységnek az erősödését.

A közös imperialistaellenes akció irányvonala megköveteli a marxista—leninista pártok eszmei és politikai szerepének fokozását a világ forradalmi folyamatában. A kommunisták a forradalmi, a felszabadító és a demokratikus mozgalmak élvonalában haladva, a jövőben is kérlelhetetlenül harcolni fognak a burzsoá ideológia ellen, feltárják a dolgozók előtt harcuk igazi értelmét és a győzelem kivívásának feltételeit. Az imperializmus elleni harc sikere és ügyük győzelmének biztosítása végett propagálni fogják a munkásmozgalomban, a széles néptömegek, s az ifjúság körében is a tudományos szocializmus eszméit, következetesen védelmezni fogják elveiket, törekedni fognak a marxizmus—leninizmus diadalra juttatására, a konkrét helyzetnek megfelelően harcolni fognak az elmélet és a politika jobboldali és „baloldali" opportunista eltorzítása ellen, a revizionizmus, a dogmatizmus, valamint a „balos" szektás kalandorság ellen. Ezek az elhajlások rendszerint lebecsülik azoknak a reális erőknek a jelentőségét, amelyeket be lehet és be is kell vonni a harcba.

A marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus iránti hű-

ség, saját népünk érdekeinek, a szocializmus közös ügyének önzetlen és odaadó szolgálata elengedhetetlen feltétele annak, hogy a kommunista és munkáspártok egységakciói hatékonyak legyenek és a helyes irányban hassanak, s biztosíték arra, hogy sikeresen elérik történelmi céljaikat.

A kommunista mozgalom a modern társadalom elválaszthatatlan része és legaktívabb ereje. Ezért a kommunista és munkáspártok törvényen kívül helyezése merénylet a népek demokratikus jogai és létérdekei ellen. A tanácskozás részvevői támogatják a világ kivétel nélkül valamennyi kommunista pártját, amelyek azért harcolnak, hogy legálisan vehessenek részt országuk politikai életében. Felháborodva elítéljük a véres megtorlásokat és a terrort, amelynek ezer és ezer kommunista és más demokrata és forradalmár esett áldozatul Indonéziában, Spanyolországban, Portugáliában, Görögországban, Bolíviában, Brazíliában, Kolumbiában, Mexikóban, Venezuelában, Panamában, Paraguayban, Guatemalában, Dél-Afrikában, Thaiföldön, Haitiban, Malaysiában, Iránban, a Fülöp-szigeteken és néhány más országban. Kijelentjük, szolidárisak vagyunk közös harcunk fegyvertársaival, akik a fasiszta és diktatórikus rendszerek, a tőkésországok börtöneiben sínylődnek, és harcolunk kiszabadításukért.

A jelenlegi tanácskozást részvevői úgy tekintik, mint fontos szakaszt a kommunista világmozgalom összefogásának útján. Úgy vélik, egyes kommunista pártok távolmaradása nem akadályozhatja a testvéri kapcsolatokat, az együttműködést kivétel nélkül minden kommunista és munkáspárt között. Az értekezlet részvevői kifejezik eltökéltségüket, hogy közösen cselekszenek az imperializmus ellen, a nemzetközi munkásmozgalom közös céljaiért vívott harcban azokkal a kommunista és munkáspártokkal is, amelyek a jelenlegi tanácskozáson nem képviseltették magukat.

•

Az imperializmus ellen vívott harc hosszú, kemény és nehéz küzdelem. Ki nem kerülhető, éles osztályharcok állnak előttünk. Erősíteni kell a támadást az imperializmus és a belső reakció állásai ellen. A forradalmi és a haladó erők győzelme elkerülhetetlen.

Szocialista országok népei, proletárok, tőkésországok demokratikus erői, felszabadult és elnyomott népek! Egyesüljetek az imperializmus ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott közös harcban!

KÖZLEMÉNY

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA 1969. JÚNIUS 26-I ÜLÉSÉRŐL

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1969. június 26-án megkezdte ülését...

Kádár János elvtárs a Központi Bizottságnak jelentést tett a magyar küldöttség munkájáról, amelyet a kommunista és munkáspártok 1969. június 5—17. között Moszkvában megtartott nemzetközi tanácskozásán végzett.

A Központi Bizottság megtárgyalta a küldöttség beszámolóját, egyhangúlag elfogadta és teljes mértékben egyetértett a tanácskozáson kifejtett tevékenységével.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága úgy értékeli, hogy a kommunista és munkáspártok moszkvai nemzetközi tanácskozása a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom történelmi jelentőségű eseménye. Rendkívül fontos lépés volt abban a lankadatlan küzdelemben, amelyet a testvérpártok folytatnak az imperializmus ellen, a társadalmi haladásért, a nemzeti függetlenségért, a szocializmusért, a békéért, az antiimperialista erők tömörítéséért, a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításáért.

A Központi Bizottság teljes egészében magáévá teszi a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásán elfogadott nagy jelentőségű okmányokat. *„Az imperializmus elleni harc feladatai a jelenlegi szakaszban, és a kommunista és munkáspártok, az összes antiimperialista erők akcióegysége"*, a *„Függetlenséget, szabadságot és békét Vietnamnak!"*, a *„Felhívás a béke védelmére!"* című okmányokat, *a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának V. I. Lenin születése 100. évfordulójával kapcsolatos felhívását.* A Központi Bizottság egyetértését fejezi ki a tanácskozáson elfogadott összes szolidaritási nyilatkozattal.

A Központi Bizottság felbecsülhetetlen fontosságúnak tartja, hogy a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kollektíven kidolgozott közös politikai platformmal rendelkezik a legfontosabb feladatok eredményes megoldásához. Az elfogadott okmányokban, elsősorban a nemzetközi tanácskozás fő dokumentumában megfogalmazott feladatok

végrehajtása nagyban előmozdítja a nemzetközi kommunista mozgalom harcának sikerét, egyúttal segítséget nyújt valamennyi kommunista és munkáspárt sajátos feltételek között végzett munkájához.

A kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása az alapvető okmányban elvileg-politikailag helyes elemzését adja a jelenlegi világhelyzetnek, az erőviszonyoknak, a fejlődés fő irányzatainak, és kidolgozta az imperializmus elleni harc legfontosabb időszerű feladatait; mindez fokozza és hatékonyabbá teszi az összes antiimperialista erők tömörítését.

A Központi Bizottságnak az a véleménye, hogy a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása nélkülözhetetlen a marxizmus—leninizmus eszméi által vezérelt, azonos célokért, de különböző feltételek között harcoló testvéri kommunista és munkáspártok harci tapasztalatainak összegezésében. Nagyra értékeli és üdvözli azt a tényt, hogy az előkészítés során és a nemzetközi tanácskozáson teljes mértékben érvényre jutott a testvérpártok egyenjogúsága és önállósága, az elvtársiasság, a demokratizmus és a kollektivitás. Ez a tanácskozáson részt vevő pártokat kivétel nélkül megelégedéssel töltötte el, és megfelelő feltételeket teremtett a sikeres munkához.

A Központi Bizottság megállapítja, hogy a tanácskozás létrejöttének és a 75 kommunista és munkáspárt aktív részvételének igen nagy jelentősége és mozgósító hatása van mind a kommunista és munkáspártok összességének, mind az egyes testvérpártoknak a tevékenységére. A tanácskozáson bebizonyosodott, hogy az egyes kérdésekben még meglevő nézetkülönbségek ellenére a részt vett testvérpártok mindegyikénél azonos a törekvés a közös nemzetközi feladatok megoldására.

A Központi Bizottság úgy véli, a közös harc szempontjából a jelen történelmi viszonyok között nagy fontossága van annak, hogy a tanácskozás erőteljesen hozzájárult a proletár internacionalizmus szellemének, a testvérpártok összetartozásának, szolidaritásának megerősítéséhez. Világosan kifejezésre jutott az is — és ennek nagy elvi, politikai jelentősége van —, hogy a testvérpártok körében megerősödött a haladás és béke ügyének fő támasza, a Szovjetunió és annak kommunista pártja iránti bizalom és tisztelet.

A magyar kommunisták hálásak a testvérpártoknak azokért az elismerő szavakért, amelyekkel méltatták pártunknak a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása előkészítő szakaszában végzett munkáját. A Magyar Szocialista Munkáspárt a nemzetközi tanácskozás előkészítésében kifejtett tevékenységével internacionalista kötelezettségeit teljesítette.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága kötelességének tartja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a kommunista

és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának okmányaiban meghatározott feladatokat, és minden erejével arra törekszik, hogy párttagságunkat, szocializmust építő népünket mozgósítsa azok végrehajtására.

A Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Népköztársaság, a szocializmust építő magyar nép rendületlenül tovább harcol az imperializmus ellen, a haladásért, a békéért, az összes antiimperialista erők tömörítéséért, a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításáért.

Internacionalista meggyőződésétől vezettetve e harcában továbbra is összefog valamennyi kommunista és munkáspárttal, a Szovjetunióval, minden szocializmust építő néppel. A kommunista és munkáspártok moszkvai tanácskozásán közösen kialakított egységes álláspontnak megfelelően, ismételten hangsúlyozzuk szolidaritásunkat a hősiesen harcoló vietnami néppel, az arab népekkel, a békéért és a kollektív biztonságért harcoló európai népekkel, és mindazokkal, akik a világ különböző térségeiben síkraszállnak az igaz ügyért, a szabadságért és a békéért.

A Központi Bizottság úgy véli, hogy párttagságunknak, szocializmust építő népünknek a nemzetközi céljainkért folytatott munkánkat és harcunkat hazai feladataink jó megoldásával összekapcsolva kell felfognia és megoldania. Pártunk, munkásosztályunk, a magyar nép ma saját jobb jövőjét, a nemzeti haladás ügyét együttesen és legjobban az építőmunka során következő feladatainak megfelelő megoldásával, a szocialista társadalom eredményes építésével szolgálhatja és fogja szolgálni.

TARTALOMJEGYZÉK

Útmutató 3
Javasolt irodalom 6
Közlemény a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásáról 7
Az imperializmus elleni harc feladatai a jelenlegi szakaszban, és a kommunista és munkáspártok, az összes antiimperialista erők akcióegysége. A kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának 1969. június 17-én Moszkvában elfogadott fő dokumentuma 9
Közlemény a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1969. június 26-i üléséről 44

A kiadásért felel a Kossuth Könyvkiadó igazgatója. Szerkesztette Fencsik László. Műszaki vezető Szécsi Andor. Műszaki szerkesztő Lengyel József. A szedést 1969. VII. 23-án kezdték meg. Megjelent 1969. VIII. 15-én, 355 000 példányban. Terjedelme 3 (A/5) ív, PL — 191 — K — 6970. 2496—69. Szikra Lapnyomda, Budapest.

RÖVIDESEN MEGJELENIK!

PUJA FRIGYES

EGYSÉG ÉS VITA A NEMZETKÖZI KOMMUNISTA MOZGALOMBAN

Bepillantást nyújt a szerző a nemzetközi kommunista mozgalom jelenlegi helyzetébe, problémáiba

Kb. 200 oldal

Ára: kb. 15,— Ft

*

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ

3,— Ft